

• SAUVAITINIS LAIKRAŠTIS •
"DRAUGAS"
 EINA KETVIRTADIENIAIS
 IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
 Suvienuose Valstijose - \$2.00
 Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
 APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO

Su visokiais reikalais reikia
 kreiptis šio adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
 1800 W. 48th Street Chicago, Ill.

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

• LITHUANIAN WEEKLY •
"DRAUGAS"
 [THE FRIEND]
 Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:
 In United States - \$2.00
 Foreign Countries - \$3.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION

All Communications and Money Orders must
 be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
 1800 W. 48th Street Chicago, Ill.

ORGANAS LIETUVIŲ R.-K. FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO L. R.-K. AMERIKOJE, LIETUVIŲ R.-K. PILNŲJŲ BLAIVININKŲ ŠUSIV. AMERIKOJE IR LIETUVOS VYČIŲ.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 2 DIENĄ RUGSĖJO (SEPTEMBER) 1915. No. 36
 ENTERED AS SECOND CLASS MATTER JULY 8th, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1879.

St. Šimkaus Misija.

Lietuvių Draugija š. n. n. k. siuntė pas mus savo komiteto narį p. Šimkų, kad parinktų aukų nukentėjusiems nuo karės. Šiandien, kada pusė kolonijų tuo tikslu jo jau aplankyta, pažvelgus į pasekmes, lyg reikėtų nuliūsti, kad mes permaža teatjautėme šios pasiuntinystės svarbą ir permaža tesudėjome aukų vargantiesiems broliams. Kas tam kaltas? Vieni kaltina p. Šimkų, kiti kitus; arčiau tiesos stovi, rodos tie, kurie verčia bėdą ant aplinkybių. Iš tikrųjų, pas mus susidarė tokios keistos sąlygos ir santikiai, kad netik Šimkus, bet nei Saliamonas visų mūsų netaikintų ir nenukreiptų prie bendro darbo, ypač ten, kur reikia dėti pinigus. Aukų rinkikas iš Lietuvos šiandien tur-būti be galo gudrus, kantrus, nuolaidus, bet vienkartinis, iškalbingas ir t. t. P-nas gi Šimkus, kiek jį pažinome, yra per daug tiesus, status, karštas ir opus. Jo gerosios būdo pusės atsinešė į amerikiečių išgudrus ir sukietėjusias širdis ir rezultate — mažas pasisekimas aukų rinkime.

Tėčiau, nežinrūnt to, p. Šimkaus misija galės, ir turės būti labai svarbi ir naudinga mūsų tautai.

Tą išvadą padariau paklausęs p. Šimkaus prakalbos Philadelphiaje ir ypačiai su juo išsikalbėjęs apie jo sumanymus. P. Šimkus yra tiesiai nepalyginamas, kaip tautiško susipratimo kelėjas ir tautiško jausmų žadintojas. Pui-ki iškalba, gilus, simpatingas balsas, tinkami gestai, nepaprastas visos kalbos jautrumas — taip gyvai atsiliepia klausytojų vaidentuvėse ir širdyse, jog daugelis klausytojų šiuo ašaras, išauktas ne paviršutiniškų įspūdžių, bet gilių giliausių ir gražių — gražiausių jausmų. Kalbėtojas nerūkėja, negroja ant jausmų, bet gyvais vaizdais, pamintais iš varginamosios tėvynės, sujungia pačias sielos gilumas. Philadelphiajį vieną mergaitę darbininkę aukėjo \$30.00, kita \$25.00, po \$5.00 — labai daugelis. Iš viso surinkta \$337.00. Bet aiškiai žmogus jautė, jog daug brangesnė yra ta suma gražių ir brangių jausmų, kuriuos kalbėtojas sužadino savo klausytojuose, negu anie doleriai.

Kad tik prie tokių jausmų sužadinti, reikia žodžio artisto. Šimkus tokiuo yra.

Tuos jausmus žadinti ypač svarbu dabar, kuomet ant amerikiečių krinta tokios svarbios priedermės link savo tėvynės. Dabar mes turime gelbėti Lietuvą nuo bado ir maro, po karės — gi turėsime žymiai prisidėti prie Lietuvos atbudavimo — ir savo kapitalais, ir patys grįždami Lietuvon. Man dar neteko

girdėti kito kalbėtojo, kuris taip pasekmingai meilę tėvynės skiepytų klausytojų širdyse, kaip p. Šimkus. Jo gi dažnai kartojamas savo klausytojams obasis: "sugrįžk į tėvynę" be abejonės taip giliai įsės klausytojų širdyse, kaip įsėda giliai žavėjanti motyvai Šimkaus harmonizuotų dainelių. Tuo žvilgsniu Šimkaus rolė šiuo momentu yra milžiniška.

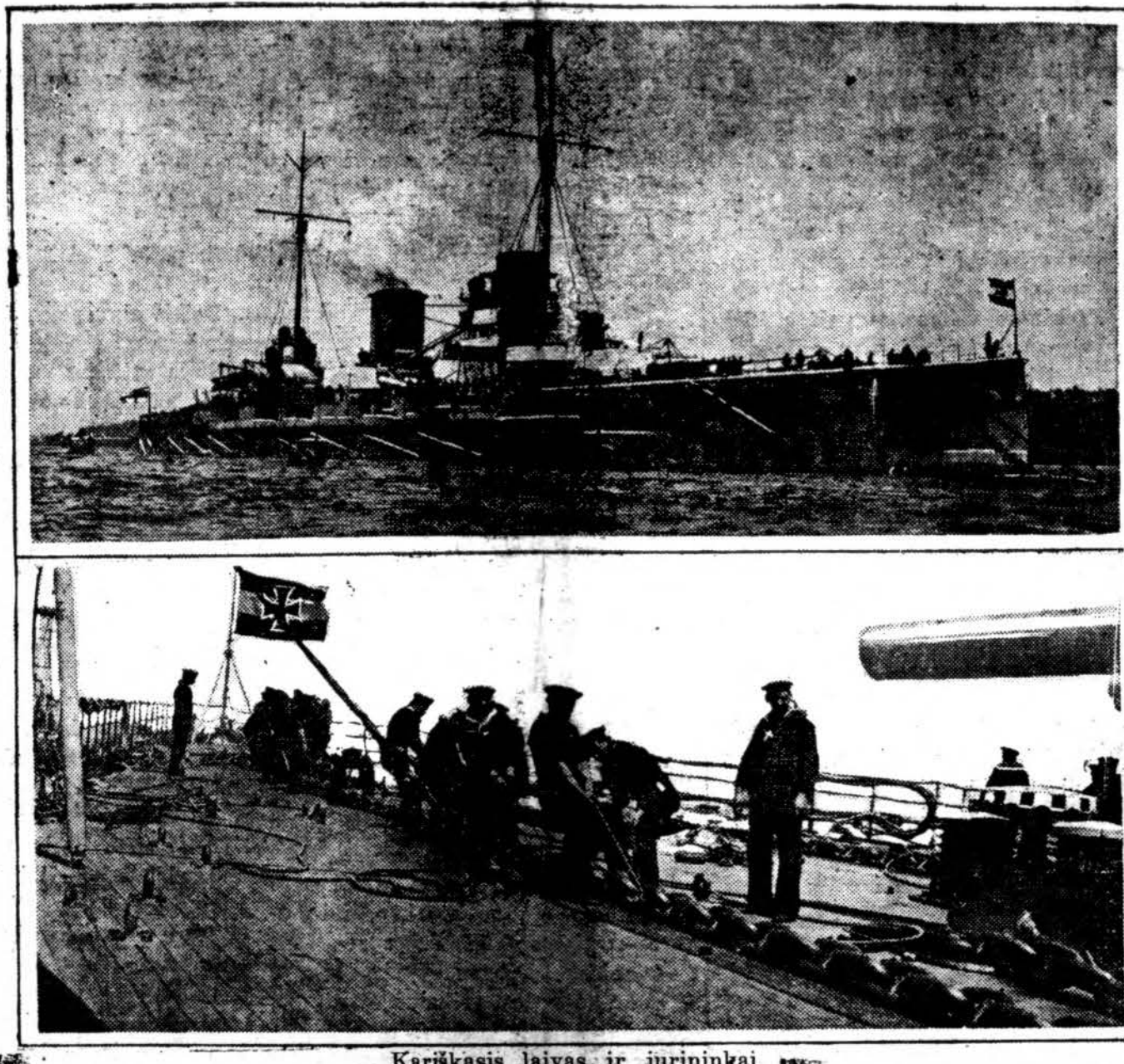
Bet Šimkaus rolė čia dar nesibaigia. Šimkus išgarsins Lietuvą ir lietuvių amerikiečius — savo dainelėmis. P. Šimkus gaivina didžiausį sumanymą — pastatyti per ateinančias užgavėnes New Yorke chorą iš 1000 žmonių.

Sakytumei — fantastiškas sumanymas. Bet kadangi tą sumanymą vykinti pasiėmė Šimkus, tai beveik tikri galime būti, jog tas sumanymas ir įvyks. Lietuvoje, kaip chorų organizatorių ir vedėjas — Šimkus neturėjo ir neturi sau lygaus.

Kad tą sumanymą įsiai galės įvykinti — matyti tai iš pirmųjų priuosiamųjų darbų. Brooklyne netrukus įvyks trijų dienų Rytų vargonininkų suvažiavimas ir kursai, kuriuos ves pats p. Šimkus. Vargonininkai jau pradeda mokinti savo chorų nurodytų dainelių. Apie linkių chorai bus jungiami į didelius chorus paties p. Šimkaus. Žymiesniuose punktuose su tais dideliais chorais bus daromi koncertai, kurie turės atkreipti dėmesį vietos amerikiečių į lietuvių dviasios turtus. Pagaliau visi tie dideli chorai paskirtu laiku suvažiuoja į New Yorką, susilieja į vieną milžinišką chorą, kuris iš anksto išgarsintas, didžiausioje New Yorko salėje pastatytas — be abejonės sutrauks amerikiečių minias ir parodys jiems lietuvių dainos grožybę. Bus tai tikra "Dainų Šventė".

Rodas didžiausia kliūtis galės būti — tai pinigai, kelionės iškašiai. Bet ir tą klūtį pašalina užsides jaunimas. Daugelis choristų apsiima važiuoti savo lėšomis; apmokėjimui kelionės kitų steigiamai ant vietos fondai, kuriuosna bus renkamos aukos, jų naudai bus steigiami vakarai ir tt.

Ir imi žmogus tikėti, jog visa tai galės būti įvykinta. Kitas to nepadarė, bet p. Šimkus padarys. Mūsų visuomenės šventa priedermė — padėti jam įvykinti šitą milžinišką sumanymą.

Kariškasis laivas ir jūrininkai.

RUSAI VIS DAR TEBESITRAUKIA ATGAL.

NAUJA RUSIJOS ARMIJĄ.

Rusų karės ministeris, generolas Polivanovas, pranešė Petrogrado laikraščių korespondentams, kad Rusijos valdžia mobilizuoja naują dvi milijoninę armiją, kuri po trumpo apmokymo kariškojo mušto bus pasiųsta karės laukuose. Beto Polivanovas pažymėjo, jog karės veikimas šiek tiek aiškiau nusistatys 1916 metais. Šiuo metu laikui nieko tikro negalima esą pasakyti, nes visos kariuomenės viešpatijos laikosi tvirtai ir nei viena iš jų nemanoma tinkanti.

VOKIEČIAI UŽĖMĖ ALYTĄ.

Londono laikraščiai praneša, kad vokiečių kariuomenė užėmė miestą Alytą, kuris gulė puskelyje tarp Gardino ir Kauno. Užėmimas to miesto suteikia vokiečiams gerą progą prisitarti prie pačio Gardino. Rusų armija skubiai traukiasi atgal.

VOKIEČIŲ NUOSTOLIAI MILŽINIŠKI.

Gal nėra reikalo ir aiškinti, kad vokiečių ir austrifiekų nuostoliai dabartinėje karėje milžiniški. Vokiečių armija užpuldama ir užimdama vis naujus ir naujus Lenkijos ir Lietuvos fortus, miestus ir sodžius tirpsta. Tūkstančiai karių klyja mūšio laukus, sužeistųjų nebesusėjama gabenai iš karės laukų. Ir abelnas vokiečių kariuomenės padėjimas kas kart eina sunkyn. Kareiviai, pailę nuo nuolatinių maršų ir mūšių, nustojo dvasios ir apimti apatijos. Karės žinovai tvirtina, jog vokiečiams nusilpnėjus, ir su naujomis spėkomis už-

lengvai galės didžkunigaikštis Mikalojus pradėti vokiečius vyti atgal. Prie to, rodosi, ir rengiasi rusų armijos vyriausias vadas.

SERBIJOS SUTARTIS SU BULGARIJĄ.

Ilgai besitraukiančios Serbijos su Bulgarija tarybos prieina prie galo. Serbija sutinka patenkinti Bulgarijos reikalavimus, bile tik ši valstija palaikytų taktininkų pusę. Už kelių dienų tarybos užsibaigs ir tada Balkanų viešpatijos pradėsią rengtis į karę prieš Turkiją ir Vokietiją. Graikija, Serbija ir Rumunija jau senai šiame dalyke susitarusios, tik viena Bulgarija buvo visada priešinga. Vokietija ir Austrija nelabai patenkintos iš Balkanų viešpatijų naujųjų tarybų ir dar mėgina inkalbėti Bulgarijai, kad ji neprisidėtų, sulig vokiečių nuomones, prie pražūtingos Balkanams politikos.

IŠ LIETUVOS KARĖS LAUKŲ.

Vokiečiai, užėmę antrąją rusų armijos kariškąją liniją su Lietuviškais Brastos ir Alytos tvirtumomis, smarkiai pradėjo užpildinėti rusų kariuomenės pozicijas Pabaltijoje ir spiriasi į Mintaujos apielinkes ir į rytus nuo Kauno. Jiems rūpi prasimušti prie geležinkelio linijos, einančios per Vilnių ir Dvinską, Petrogradan. Pasisekus vokiečiams užimti tą liniją, jie turėtų savo rankose bemaž visus Rusijos geležinkelio svarbiuosius punktus. Karės žinovai ir ekspertai nurodo, kad Hindenburgas šiuo metu gali lengvai susilaukti naujų vokiečių kariuomenės pulkų pagalbon, ir su naujomis spėkomis už-

pulti pasitraukiančius rusus. Bet tas sumanymas sulig tų pačių karės ekspertų nuomones, nebusias pasekmingas, nes rusai pradėję vokiečius grusti atgal.

Gardinas dar tebesilaiko. Ši tvirtovė laikysis tik toli, pakol rusai suspės pasitraukti iš tų apielinkų.

VOKIEČIAI ARTI VILNIAUS.

Vokiečių oficialiai skelbiamai praneša, kad visame karės fronte Lietuvoje, Kurše ir Žemaitijoje, rusai traukiasi atgal. Vokiečiams pasisekė prasimušti pro rusų kariuomenės linijas į pietus nuo Kauno ir jie artinasi prie Lietuvos sostinės Vilniaus. Generolo von Mackeseno armija jau pasiekė Kobriną.

Gen. von Hindenburgo armijos pulkai būk jau perėję Augustavo miškus.

ITALAI ANT GALLIPOLI PUSSALIO.

Athenų laikraščiai praneša, kad keletas italų laivų, vežančių daugybę kariuomenės, apsisistoję Turkijos vandenynuose ties Gallipoli pussaliu netoli Suvlos. Toji kariuomenė siunčiama pagalbon talkininkams prie Dardanelių.

NAUJA REVOLIUCIJA PORTUGALIJOJ.

Iš Poznaniaus pranešama į Amsterdamo laikraščius, kad ris pasižymėjo Novogeorgievsko tvirtovės paėmimu. Nauja Lenkijos gubernatorium paskirtas gen. von Beseleris, kuris gubernatorių paims po savo valdžia visas Lenkijos vietoves užimtas vokiečių ir skaitysis kariškuoju gubernatorium.

Amerikos Žinios

ZUVO DAUG KANADIEČIŲ.

Atvykę į Amsterdamą keliauninkai ant Holland-American linijos laivo "Ryndan" pasakoja, kad anglų transportinis laivas, vežantis 2,000 kanadiečių kareivių, sutorpeduotas vokiečių povandeninių laivų ties Scilly salomis. Išgelbėta tik 1,000 kareivių. Apie šį atsitikimą nieko neof vietą galys užimti daktaras valdiški pranešimai. Gali būti, kad tai tik prasimanymas, o gal anglai nenorėdami skelsti nemalonių žinių, visai to atsitikimo nepaminėjo.

ŠIMETINIS ŪKIŲ DERLIUS.

Iš valdiškų pranešimų sužinoma, kad šių metų Amerikos ūkių derlius daug geresnis už praėjusių kelių metų derlius. Raporte nurodoma, jog sulig ekspertų apskaitliavimo, šiais metais bus surinkta: 1,000,000,000 bušelių kviečių, 1,500,000,000 bušelių avižų, 3,000,000,000 bušelių kukurūzų. Iš viso 5,500,000,000 bušelių grūdų. Užderėjimas javų visoj Amerikoje geras; seniausieji ūkininkai nepamena tokių derlingų, kaip šie metų.

NEPASISEKĖ MEKSIKIEČIAMS.

Meksikos sukilėliai buvo mėginę išaukti revoliuciją El Pase, Tex., bet jiems tas padaryti nepasisekė. Sužinoję apie meksikiečių norus, tose apielinkėse stovintieji Dėdes Samo kariuomenės pulkai, laiku pribuvo į miestą ir įvedė tuojaus gerą tvarką, pralindami iš El Paso revoliucijos šalininkus.

VOKIEČIAI BUČIUOJA BRYANĄ.

Wichita, Kan. Sujudintas ir pradžiugintas Williamo J. Bryano, buvusio Suv. Valstijų sekretoriaus, kalba, didelis vokiečių patirijotas, John Grober, užsako ant estrados ir pabučiavo kalbėtoją. Mat, Bryanas kalbėjo apie taiką, pasmerkdamas europinę karę, žinoma, tas vokiečiams begalo patiko. Vokiečio išbučiavęs Bryanas nuliupo nuo estrados, nuraukęs kaip mergaitė.

AMERIKOS MILIJONIERIŲ INEIGOS.

Suvienujų Valstijų viduriųjų ineigų komisijonierius paskelbtame raporte pažymi, kad šiame krašte randasi 345 ypatos, kurių metinės ineigos siekia suvirš pusės milijono dolerių, 41 ypata turi ineigų po 1,000,000 dolerių.

ROOSEVELT'Ą SIUNČIA KARĖN.

Tūlas Charles Machel iš Milwaukee, Wis. parašė buvusiam Suvienujų Valstijų prezidentui, Rooseveltui, laišką, kuriame praneša, kad jis sutinka apmokėti Rooseveltui kelionės lėšas, jei tas sutiks važiuoti į Europą mušti vokiečių. Spėjama, kad tą laišką sufabrikavo vokiečių šalininkai, kuriems labai nepatinka Rooseveltui.

PERMAINOS DIPLOMATŲ TARPE.

Amerikoje pradėdama kalbėti apie galinčias įvykti permainas diplomatų tarpe. Taip, va, pasakojama, kad Vokietijos pasiuntinio gr. Bernstorffo vietą galys užimti daktaras H. F. Albertas. New Yorko kapitalistai ir šiaip jau žymesni veikėjai tvirtina, kad d-ras Albertas turis nuo kazerio ingaliojimą suspenduoti dr. Bernstorffą ir užimti jo vietą. Pastaruoju laiku d-ras Albertas stengiasi ingyti amerikiečių tarpe kaip galima daugiau užuojautos.

SUGAVO VOKIEČIŲ ŠNIPĄ.

Suvienujų Valstijų valdiškieji agentai sugavo tūlą vokiečių Gustavą Kopschą, pas kurį surasta Monroe tvirtumų ir Cape Henry fortų planai. Beto jis turėjo daugybę fotografijų įvairių šios šalies vietovių. Kopschas yra vokiečių armijos atsarginis. Jis, kai kareis prasidėjęs, norėjo grįžti į Vokietiją, bet paskiaus dėl kokių tai priežasčių užsiliko Amerikoje.

Už panašios rūšies prasikaltimus, Suvienujų Valstijų valdžia baudžia vienais metais kalėjimo arba 1,000 dolerių pabaudos. Kaip pranešama iš Washingtono, slaptieji valdžios agentai užtiko ant pėdsakų vokiečių šnipų suorganizuotos bandos. Vieną vokiečių šnipą policija suareštavo Floridoje, daugelįgi daboja.

KATALIKŲ FEDERACIJOS KONGRESAS.

Penktas (V) Federacijos Kongresas atsisbus šimet rugsėjo 28, 29 ir 30 d. Brooklyne, N. Y. Laikas pradėti ruošintis prie šios angličiausios katalikų organizacijos kongreso, kuris kaip ir užbaigs visų seimų sezoną. Platesnė kongreso programa ir prelegentų vardai bus paskelbti kiek vėliau. Tuom tarpu parapijos, draugijos, susivienijimai ir sąjungos yra nuoširdžiai kviečiamos dalyvauti Penktame Federacijos Kongrese. Brooklyne, N. Y. Laikas šaukti draugijų susirinkimai, rinkti atstovus (delegatus) ir sutvarkyti savo inešimus Kongresan. Parapijos gali siųsti po tris delegatus, draugijos — po du delegatus. Nuo mūsų pačių, gerbiamieji lietuviai ir katalikai, priguli Kongreso pasisekimas. Drįstu kviešti visus dvasiškius ir svietiškius inteligentus talkon. Jei jūs gerbiamieji, nepasigailėsite laiko ir darbo, sužadėsite visas savo spēkas ir intaką, šimetinis Federacijos Kongresas galės būti priskaitytas prie labiausiai nusisekusių.

Kun. J. Misius.
 Fed. pirm.

Zinios iš Lietuvos.

Iš Liet. Gyvenimo Amerikoje.

LAISKAS IŠ LIETUVOS.

Ponas St. Simkus, "Lietuvių Draugijos" atstovas, gavo sekantį laiską nuo tos Draugijos sekretoriaus: Gerbiamasis! Dideliu džiaugsmu susilaukėm žinios, kad Tamstai pavyko pagaliau pasiekti Ameriką. Tamstos laiško birželio 8 d. (tur būti naujojo st.) rašytą, gavome birželio 29 d. patį šv. Petre. Komitetas, perskaitęs jį, išreiškė Tamstai padėkos žodžius už trisus, kuri Tamsta padėdė aukas rinkdamas.

Dabar iš Lietuvos ir apie Lietuvį Draugiją. Žmonių vargas kur kas padidėjo, negu Tamstai išvažiuojant iš Lietuvos. Vyriausybės įsakymu, gyventojai Suvalkų ir Kauno gubernijų evakuojami per 30 verstų nuo pozicijų. Gubernatorių įsakymų gyventojams įsakyta būti pasirengusiems bėgti, išvežus kas galima, o visa kita sunaikinus: javus, pupjovus, laukus (bulbes) išarus, triobas sudeginus, kad priešininkui nieko neliktų. Žmonės tai suklė dižiausia baimė. Žmonės iškrausti iš savo vietų apsi- gyveno miškuose; tūkstančiai žmonių liko be pastogės, gyvendami po atviru dangumi. Kaip bitės iš avilio iškrapštytos apie jį skraido ir nenori toliau likti, taip ir gyventojai spėciai čia-pat, kur baigiasi evakuojamojo ploto rajonas.

Draugijos uždavinys steigti kuodangiausiai maitinimo punktų ir arbatinių. Tuo tikslu susikalbėta su Rusijos Miestų Sąjunga ir kartu su jos pagalba steigama keliolikos maitinimo punktų Kauno gub. Draugija punktams organizuoti skiria iš savo kasos 15,000 rub. Sąjunga gi tuos punktus išlaiko.

Vadinasi jie "Lietuvių Draugijos vardu Rusijos Miestų Sąjungos maitinimo punktus". Suvalkų gubernijoje ir Vilniaus, kur daugybė pabėgėlių yra apsigyvenę, nuolatiniams mūšio vietose ingaliotinis p. Juozapas Poderis steigia arbatines, kepyklas, valgyklas; kur negalima įsteigti pastovių viršminėtų įstaigų, ten steigiamos kilnojamos arbatinės ir valgyklos. Mūsų skyriai, paduodami samatas, reikalauja neatbūtinamių reikalavimų po 4-5 tūkstančius savaitė. Taip kad viso Draugijos veikimo sąmata mėnesiui siekia trijų šimtų tūkstančių rublių. Iš Tatjanos Komiteto gauname kas mėnuo 50 tūkstančių rublių, kitus gi turime patys surasti. Šio mėnesio 21 d. buvo atsilankęs mūsų Draugijos įstaigose Tatjanos Komiteto Pirmininkas, senatorius Neidgardas. Įspūdį išnešė gerą.

Liepos 1 d. šaukiami visuotini susirinkimai amatų prieglandos. Turime suderėję žemės plotą ir namus už 17 tūkstančių rublių pabėgėlių vaikams, amatų mokyklai ir prieglaudai steigti. Be visuotinio susirinkimo negalima nuosavybės įgyti.

Po susirinkimui vėl Tamstai parašysiu. Rašysiu kas savaitė, jei tik išgalėsiu. Darbo turime iki ausų ir vis jo daugiau dar atsiranda. Malonu dirbti, kad visuomenė pradeda tą darbą pripažinti naudingą ir reikalingu. Persikėlė į kitą būta — čia pat — priešai patę — Didžioji gatvė 30-2, aną būta palikdami skyriui.

Tuom kartu su Diev! Visi Komiteto nariai siunčia Tamstai labų dienų. Tariau pagarbus žodį

Kun. Dogelis.

ATSIZYMĖJĘS LIETUVIS.

Vilniaus karės ligoninėje šiuo tarpu gydosi keliuose mūsų pasizymėjusių Kavalergardo pulko gvardijietis kareivis Kazimieras Butkevičius, iš Telšių apskrįdęs dvarininku, artimas J. E. Žemaičių Vyskupo Pr. Karevičiaus giminė. Už didžios svarbos žygius įvalgybose ir raitelių mūšiuose jis yra gavęs IV laipsnio šv. Jurgio medalių ir kryžių, tapęgi perstatytas prie III skyriaus šv. Jurgio kryžiaus.

DAR APIE TEIKIAMĄJĮ LIETUVIAMS KARALIŲ.

Laikraštis "Vilniaus Vėsnikis" No. 3682 rašo: "Atvykusieji iš Kauno gub. pabėgėliai lietuviai pasakoja, kad vokiečiai gyven-tojų tarpe uoliai platina lietuvių kalbą brošiūras, kuriose skelbia Vokietijos nutarimą su- jungti abi Lietuvos dali — Di- džiąją (Rusijos) ir Mažąją (Vo- kietijos) — ir padaryti iš jų sa- vytą karalių."

Tos karalijos sąstaton, sulig fantastiško germanų sumany- mo, turi ineiti ir Pabaltijos krašto dalis — Latvija.

Naujoji karalių — sakoma brošiūroje, — bus valdoma ka- raliaus, padedant suvienytam, latvių-lietuvių seimui, renka- mam pagal trikeses prūsų siste- mos.

Nesamosios karalijos kara- lium jau paskirtas jaunesnysis Vilniaus sūnus, princas Joaki- mas, kurio paveikslas atmuštas ant brošiūros luobelio, kuri iš- spaudinta Berlyne. Naujaatsira- dęlis karalius jau buvo pradė- jęs iškilmingąjį lankymą "sa- vo" žemių, kuomet ūmus rusų kariuomenės prisartinimas pri- vertė jį didėle paskuba bėgti "užsienin".

VOKIEČIŲ PALIEPIMAI.

Paskutinių laikų plaukiantieji iš Kauno gub. pabėgėliai pasakoja, kad vokiečiai užimtos vie- tos lipo savo generolo štabo pranešimus, kuriuose liepia žmo- nės likti savo vietose, o kurie neliks, tai jų būsią atimti turtai. Be to, pagautieji pabėgėliai bū- sia sušaudomi. Ir išties, sako, daugelį bėgusiųjų vokiečių ka- reiviai sušaudė, o jų turtus iš- plėšė.

JAVAI VILNIAUS GUB.

Anot paskutinių žinių, kurių turi Vilniaus guberninė valdyba, jAVai šioje gubernijoje taip iš- rudo: rugiai žemiau, negu vi- dutiniai, išėmus Disnos apskritį, kur del molinių dirvų yra la- bai geri; vasarojai ir žolės dan- gumacje prapūlė, miešiai nupiau- ta gyvulių pašarui.

PERKAMA VAISTINIAI AUGALAI.

Kaune yra susidariusi draugi- ja, kuri perka vaistinius auga- lus: kumynus, ramunes, anyžus, pelynus, pupalaiškus ir kit.

ŠELPKIME LIETUVŲ AUKO DAMI TAUTOS FONDUI

Skaitykite ir Pla- tinkite Mėnesinį Žurnalą "Pažangą" Jau išėjo 4 num.

SO BOSTON, MASS.

Lietuvos Vyčių 17 kuopa, rug- piūčio 22 dieną, laikė mėnesinį susirinkimą vietinės parapijos pobažnytinėje svetainėje.

Susirinkimas išėjo labai gy- vas ir žingeidus, nes buvo svar- stoma daug įvairių klausimų ir naujų inėsimų.

Lietuvos Vyčių III Kongreso delegatė nuo mūsų kuopos, p- lė O. Miglinskaitė, išdavė raportą apie kongreso nutarimus. Visi likosi pilnai patenkinti iš rapor- to ir išreiškė delegatėi padėką atstojimui ir gausiu delyu plo- jimu. Paskiaus, plačiai pasvar- stčius visą dalyką, nutarta tver- ti vaikų skyrių. Išrinkta trys glo- bėjai: dvi merginai ir vaikinai, kurie vyčių vaikų skyrių pri- žiūrės ir jiems vadovaus.

Kai kurie nariai išreiškė pa- geidavimą, kad būtų rengiama vakarėliai, i kuriuos galėtų ku- pos nariai lankytis be mokesčio. Tokiuose vakaruose galėtų kiek- vienas pasirodyti savo gabumais. Susirinkimas su tomi inėsimu sutinko ir patarė rengti tokias vakarus kaip galima dažniau.

Pranešama, kad p. M. Kar- bauskas, vargonininkas, sutin- kas mokinti Vyčių dainų sky- rium nuo bažnytinio choro. Su- sirinkimas labai apsidžiaugė iš- tokio p. M. Karbauskio pasi- dėjimo ir išreiškė pasitikėjimą, kad vargonininkas savo pažin- dą išpildys. Labai būtų geistina, kad tas įvyktų kognėčiausia. Vyčiai iškalno taria p. Karbaus- kui — ačiū.

Susirinkimas prasidėjo ir už- sibaigė pilnoji tvarka. Atsirado vienas kitas, mėgiantis smar- kiau parėkauti, bet jų nelabai kas paisė.

Lietuvos Vyčių 17 kuopa spar- čiai auga. Per šį susirinkimą prisirašė 7-8 nauji nariai.

Vyčių 17 kp. korespondentas.

MELROSE PARK, ILL.

L. Vyčių 22 kp. parengė pra- kalbas rugp. 20 d., Igno Vai- čilio salė. Kalbėjo Vy- čių centro pirmininkas ir busine- ro Vyčių organo redaktorius. Kal- bėtojai aiškino daugiausia apie Amerikos jaunimo reikalus, nu- rodydami svarbų tokių jaunimo organizacijų, kaip Lietuvos Vy- čiai, kurie pritraukia prie sa- vės dorus jaunikačius ir mergai- tes. Prakalbos gerai nusisekė, publika likosi pilnai patenkinta. Melrose Parko socialistai labai susinervavo, užgirdė iš kal- bėtojų lūpų kelias teisybes žo- džius, pasakytus socialistų ant- rašu ir pradėjo užklaunėti kal- bėtojus apie Karmelitų bažny- čias, Saulės Namus. Pasirodė, kad mūsų "draugai" patys netu- ri mažiausio supratimo apie klausiamąjį dalyką.

Gerdaži prisijaukė žmonės iš socialistų didelio "mokslisku- mo" — ačiū.

Melrose Parko Lietuvos Vyčių 22 kuopa daug darbuojasi pake- limui apšvietos jaunimo tarpe. Socialistai, kaip išmąnydami šmežia vyčius, bet jų pastangos užkenti geram darbui vėjas laukais išnešioja. Supranta gerai melrosiečiai, kad grūdų negi pri- liginsi prie pelų.

Linkėtina, kad visas Melrose Parko jaunimas, palydėjęs soci- alizmo raudonasias buzas ir pu- tras, prisidėtų prie Lietuvos Vy- čių 22 kuopos, kur ras ir gražų knygną ir malonų jaunimo bu- relį ir dorą apsiėjimą.

Karklynų Peleščikų.

BINGHAMTON, N. Y.

Apsilankė pas mus su pra- kalbomis kun. S. J. Struckus, S. L. R. K. Amerikoje knyguis. Pirmausia kalbėtojas aiškino, kad čia reikalinga sutverti lietuviškąją parapiją ir, visiems dirbant vienybėje, galima tikėti- gery pasekmę. Paskiaus ragino visus Binghamtono lietuvius ir lietuviškus endaryti čia S. L. R. K. Amerikoje kuopą. Plačiai pa- aiškino Katalikų Susivienijimą didelę svarbą lietuvių gyvenim- ne. Žmonės labai patiko kalbė- tojaus patarimai ir tuojaus su-

airė 50 kandidatų į naują Su- sivienijimą knopą. Žada ir dau- gians prisidėti. Niekas nesitiki- jo, kad galėtų Binghamtone įvykti tokie puikūs apsiėikimi- mai.

Cielikeliai pamatė, kad bing- hamtoniečiai susipranta ir, gavę patarėjų šviesų veikėję — kuni- gą, stato pirmosius žinginius apšvietos ir susipratimo link, subruzd, Pradėjo kalbėtojai už- metinėmus daryti. Tik kun. S. J. Struckus neperdaug išsiga- ndo. Taip gražiai, nuosekliai "ei- cilikams" atsakė, kad jie pas- kais ir išsižioti bijojosi.

Pavyzdin, vienas cecilikutis kla- sia: — Ar kunigo gaspadinė ga- lės prigulėti prie S. L. R. K. A. kuopos? O kalbėtojas sako: — Jei tamstai taip patinka mano gaspadinė, pasimk ją sau. Dar galėsiu ir šluobą veltui duoti. Vaikinukas, gavęs tokį atsaky- mą, visą vakarą daugias nekal- bėjo.

Paskiaus kitas cecilikutis kla- sinėjo kalbėtoją apie visokius dalykus ir ant visko gavo gerus atsakymus. Dar buvo bemėgi- nus kiti cecilikai pasiteirauti apie jiems nesuprantamus reikalus, bet pastebėjo, kad turi reikala- su gabiu kalbėtoju, nutylo.

Po tokių pamokinančių kun. S. Struckaus prakalbų Bingham- tone lietuviai pradės daug spar- čiau dirbti ir dirbs tautiškaika- talikiškoje dirvoje. Linkėtina, kad gero darbo pradžia ir gers vaisius atneštų.

"Komitetas X. Y. Z."

WORCESTER, MASS.

Lietuvos V. 26 kuopa, laikė savo mėnesinio susirinkimo, lai- kyto rugpiūčio 18 d., svarstė busimosios Lietuvos Vyčių iš- dirbinių parodos reikalus. Wor- cesterio Vyčiai jaučiasi persip- ni, kad galėtų vieni be kitų pa- gelbos surūginti tokį milžinišką darbą, taigi jie nutarė prašyti vi- sus, tam dalykui prijančiančių, padėti jiems. Kam rūpi Lietuvos Vyčių vardo pakėli- mas, tegul pasirūpina suteikti rengiamajai, parodai visokių iš- dirbinių ir parėmimą jai medžia- giškai, parinkdami apgarsinimų Vyčių išdirbinių parodos albu- man, kurį galima bus išleisti tik surinkus "atsakančių pinigų sumą. Ypatingai čia svarbi ki- ty Vyčių kuopų parama. Kaip teko patirti iš mūsų kuopos nario, p. A. Račkus, pranešimų, jau kitų miestų Vyčiai renka albu- mui apgarsinimus. Pinigus al- bumui galima siųsti Parodos ka- sininkės, p- lės Matildos Šu- kintės vardu, už kurią nejudinamų turtu atsako Pra- nas Zataveckas ir Juozas Venslauskas. Kasos globė- jais išrinkta: Juozas P. Venc- lauskas ir A. M. Račkus.

Suñiant pinigų, reikia ad- resuoti:

Matilda Šukutė, 11 Alpine st., Worcester, Mass.

Tad laukiame nuo savo drau- gų, Vyčių, paramos!

F. Zataveckas, L. V. 26 kp. narys.

BROOKTON, MASS.

Rugpiūčio 20 d. užsibaigė čia vaikų vasarinės mokyklos moks- lo laikas. Dar buvo galima mok- sli pratesti porą savaitių ilgiau, bet, atsižvelgus ant mokytojų ir mokinių nuovargio, leista jiems pasilsėti. Mokslainė lankė apie 300 vaikų. Mokytoja: Pranas A. Virmauskis, Pranas J. Juskaits, Augėja Čelkai- tė ir Juozapa Žarkauskaitė.

Vietinis klebonas, kun. Urbana- vičius, prižiūrėjo mokslo tvarką. Mokslo laiko užbaigimui pa- minėti, rugpiūčio 20 d., vakare, parengta vakaras, kurio progra- mą išpildė mokiniai ir mokyto- jai. Deklamacijos sakė mergaitės ir vaikai buvo skaitymų. Visiems paisekė gana gerai. Klebonas pasakė prakalbą apie vaikų auklėjimą, p. Virmauskis nupiešė savo kalboje Amerikos lietuvų vaikų padėjimą, p. Ju- skaitis — apie tėvų pareigas vai- kų auginime. Ant galo vienas iš klausytojų, p. Abrazinskas, pa-

siprašęs balso, išreiškė nuodirdų ačiū klebonui ir mokytojams už rūpestingą vaikų mokymą.

Vaikų tėvai, kaip teko patir- ti, pilnai likosi patenkinti ir iš vakaro ir iš mokyklos. Išreik- šdami savo padėką, sudėjo kele- tą dolerių, kaip dovaną, moky- tojams.

Pr.

PHILADELPHIA, PA.

P. St. Simkus prakalbos.

Philadelphijos Tautos Fondo skyrius surengė vakarą rugpiū- čio 17 d. a. m., šv. Kazimiero pa- rapijos svetainėje prie Whorton gatvės. Lietuvių Draugijos d. n. k. š. atstovas, p. St. Simkus, pasakė šiame vakare griaudingą prakalbą apie Lietuvos vargus. Lietuvos Vyčių choras, vado- vaujant vietinės parapijos vargo- mininku, p. J. Hodell, sudaina- vo keletą tikrai lietuviškų dai- nelių. Reikia dar pažymėti kad su rengime vakaro daugiausia pasidarbavo vietinis zakristijo- nas, kuriam T. Fondo skyrius ta- ria nuodirdų ačiū.

P. St. Simkus prakalbos nusisekė labai puikiai. Žmonė- liai taip susigraudino, beklau- sant liūdnu kalbėtojas pasako- jimą apie brolių užjūričių var- gus, kad tankiai braukė rie- dančią iš akių gailėstingą asarė- lę. Matyt, pataikė jiems širdin. Lietuvos atstovo kalba, nes ir aukų sumetė gana daug. Surink- ta per prakalbą 337 dol. su viršum. Philadelphijos lie- tuviams už duosnią auką reikia ištarti: — ačiū. Galima tikė- tis, kad philadelphiečiai ir to- liau, laiks nuo laiko atidės po- keletą centų nelaimingųjų vien- gienų sušelpimui. Nūnai tas len- gva padaryti, gyvuojant čia T. Fondo skyriui, kuris priėmą au- kas bile kada ir pasiūnčia jas į paskirtą vietą. Dar prie p. St. Simkaus prakalbų. Kalbėtojas gyvais vaizdais nupiešė Lietu- vos padėjimą: miestai, miestė- liai, kaimai esą sunaikinti. Už- plūdę kareiviai, išimė laukus. Žmonės kenčia dideliausį var- tį. Visa Lietuva varguose. Klausytojai, tarsi išsigaundę karės baisiosios šmeikos gaščiavo, ne- rimavo, taip jiems užgavo jaun- mus kalbėtojaus jautrus žodžiai.

Tos prakalbos ilgai užsiliks phi- ladelphiečių atmintį.

Keistai.

AKRON, OHIO.

Naujai susitvėrusi L. Vyčių 31 kuopa sparčiai žengia pirmyn. Savo veiklumu ir darbu gali at- sistoti pirmon vieton su senai gy- vojančiomis kuopomis. Teisingai sako priežodis: — Kur vienybė — ten galybė; tos tiesos prisilaikant, mūsų miestelio Vyčiai daug nu- veiks gero savo ir kitų labui.

Jau mūsų Vyčiai pradėjo mo- kintis dainų, tautsė chora ant 4 balsų ir lavinasi, kaip išma- ydami, kad ateityj pasirodžius savo darbu. Prie to mokimosi teatrališkas veiklas "Gudri- Našlė". Paskirtieji to veikalo atlošimui, artistai, džiaugiasi ga- vę užsimešimo ir smarkiai dar- buojasi, kad tinkamai padabi- nus Lietuvos Vyčių 31 kuopos vakarus. Tuojaus po Kalėdų žadama padaryti Akrono Vyčių pramogą. Tarės tada proga Ak- rono lietuviai, ypač cecilikutiai, kurie, kad sumanytu, tai van- dens šauktė Vyčius nuskindin- tų, pamatyti Vyčių dvasios kil- tumą jų darbo vaisingumą ir vie- ką vienijančios meilės pasekmes.

Prakilnaus jaunimo randasi Akrono. Nesigali je nei darbo nei pinigų, bile tik iš to būtų nauda. Tarpe mūsų Vyčių yra tokių, kurie ir dolerio negai- lėtų kas mėnesį mokėti, kad tik visame kame būtų veiklumas.

Dabar norima gauti svetainę dainų ir vaidinimų praktikai, tik brangiai tas atseina. Tad mū- sų vyrųkai ir taria:

— Sudėsim po 25c. ir bus gerai.

Suzinojo mūsų Vyčiai, kad Clevelandiečiai 5 d. rugsėjo ren- gia vakarą ir sutarė visi aplanky-

ti savo draugus, — pažūrėti kaip kitų kuopų Vyčiai darbuo- jasi. Be to akroniečiai, kaip tik- ri džentelmonai, nusprendė mer- ginoms kelionės lėšas apmokė- ti. Tai koks sutikimas!

Žymiai pakelia Akrono Vyčių dvasią p. K. Staupas, vietinės kuopos pirmininkas. Savo rimtu- mu, pasidarbavimu visus prie savęs patraukia.

Tai tokios žinėlės iš L. V. 31 kp. gyvenimo.

Darbai pas mus eina gerai. Dažnai dirbame višaliki. Darbas gauti nesunku, ypatingai mer- ginoms.

S. A. Daunoris.

MONTREAL, CANADA.

Jau treči metai šiame mieste- darbai labai silpnai eina ir dar nė- ra jokios vilties, kad jie kada nors pagerėtų. Vienosė dirbtuvė- sės pradeda amarkiau dirbti, užtat kitos vos tris dienas į sa- vaitę bedirbama. Kai kurios dirb- tuvės ir visai uždarytos stovi. Daug vargo prisauna panėsti ant savo pečių darbininkams. Darb- daviai reikalauja, kad darbinin- kas atidirbtų už du tris žmones, užmokėsim gi — kaip darbda- vio malonė. Geriausia dirbama kariškių ginklų išdirbystėse, bet negali ten sutilpti visi bedar- biai. Per daug jų šinomi laiku atsirado.

Jei darbininkas nusiskundžia savo ponui, jog sunku pragyven- ti už mokamą algą, dažniausia gauna atsakymą: — Aš negaliu pagelbėti, jei neužten- ka, pasiimk savo skudurus ir eik ten, kur moka daugiau. Bet kur nueisi? Darbo ieškančių daug, o vietų dirbtuvėse taip kaip ir nėra. Vietoj darbo gau- ni patarymą eiti į kariuomenę: — Ten, sako, gerai moka ir ga- li puikiai gyventi, pakol kai- zerio kareiviai tavęs nepasius į kitą pasaulį. Dauguma lietuvių taip ir daro. Iš šio miesto iške- liau keliolika lietuvių — lino- norių su kanadiečių pulkais.

Perėitą žiemą sunku buvo pragyventi šiose aplinkėse, bet jei karė dar neužsibaigė, tai ateinančią žiemą bus dar sunkiau. Tarpe lietuvių atsi- randa daug dejuojančių ir kla- siančių: — Kas bus toliaus? Be darbo, be duonos kėnio praisės pažvelgti žiauriam badui į dan- tis. Dagirdę vietos gyventojai, jog Suviennyose Valtijose pra- dėjo kiek geriau darbi eiti, dan- ginasi į tą šalį. Kurios nepereiči- džia emigracijos kancelarija, tai tie, nusipirkę porą stiprių batų, keliauna pėkšti.

Montrealo lietuvių viešasis gy- venimas aptylo. Draugijos ma- žai ką veikia. Susirinkimose vien skundai tesigirdi. Kas keičiausia, — ašmanuoja net tie, kurie ištėklių gyvena. Gal kitų vargas jiems širdis griaudina? Nežiūrint blogų laikų, alkolis ra- randa sau nemaža pasekėjų. Gar- bina jį lietuviai, po teismus tam- po. Vienose krikščnyose moterė- lės taip įsiamagino, kad į plau- kus sukibo, kumėdžias žandus ap- sidaužė. Paško kuo vėl gėlbėti sa- vo pažiūli, — kilo armideris. Turėjo paskiaus daktaras darbo, kol susiūvinėjo pakaušius, no- sis. Viso-gi to lermo kaltininkas — degtinės bei alužio paragavę, liežuvis. Kaip tyčia visų karžy- gių būta Vytauto draugijos na- riais. Sirdami suėjo ant susir- kinkimo pašelpos prašyti Dieva- lelį, tu mano! Kaip pradėjo tei- sintis, liudininkus statyti, net baima klausyti. Tai tokių pa- mus atsiranda lietuvių kumšti- ninkų.

A. B.—.

Gal nėra niekur taip nepato- giai apsigyvenę lietuviai, kaip Detroito. Šiame dideliame mieste jie išsimėtė visose pusėse. Labai sunku už tai ką nors veik- ti švien, nes nėra kaip susirinki- ti vieną kruvą. Apie tvėrimą vienos didesnės organizacijos ką ir bekalbėti. Susilaukę naujo Kle- bono, detroitiečiai turi išrūkti daug svarbių klausimų: kaip sut- varkyti parapijos reikalus, ka- teigti, ką veikti? Kiekvienas lietuvis norėtų, kad bažnyčia ar draugija būtų arčiau jo namų. Bet kad tas yra negalimu daikt- u, tai geriausia bažnyčia statyti ten, kur daugiausia randasi lie- tuvių. Nuo širdies patarčiau de-

troitiečiams apiešties prie dabar gyvuojančios lietuviškos bažny- tėlės ir jos aplinkės statyti sau namus. Vietos dar daug yra tušios ir gana pigiai galima ne- sipirkti namams plicų. Kitų tau- tų žmonės Detroito turi puikias kolonijas, veda plačią prekybą ir pramoniją. Ypatingai čia įsi- glėję žydai. Vertėtų ir lietuviams tverties biznio. Galima supirkti didesnius plotus žemės ir pas- kiaus pardavinėti po sklypelį lietuviams, norintiems statyti na- mus.

Detroito miestas didelis, turtingas ir gražas; ir mūsų tau- tiečiams laukia graži ateitis, jei tik jie panorėtų smarkiau su- brusti prie veikimo.

J. Berkiukas.

ATHOL, MASS.

Rugpiūčio 21 d. pas mus kal- bėjo moksleivis Pranas Juskaits iš Brighton, Mass. Kalbėto- jas vaizdžiai ir nuosekliai aiškino šių dienų darbininkų padė- jimą, judėjimą, jų organizacijas, ir jų organizacijų siekius bei tikslus. Čia kalbėtojas aiškiai apibūdino Markso teorijos klai- das, ir iš to aišku buvo, kad pa- našios teorijos nekuomet negali būti praktikuojamos, nes syki pa- norėjus jas papraktikuoti, žmo- nija pamatytų, jog tai yra nega- limu daiktu, o jeigu kada jau ir užstotų tokie laikai, kad te- kia Markso teorija būtų mēgini- ma praktikuoti, tai tas tik pa- gimdytų pasaulį disorganizaci- ją ir pastumtų patią civilizaci- ją atgal, nes niekaip negalima suprasti, kad galėtų kada nors įvykti socialistų proponuojama žmonių lygybė bei kiti tam pana- šūs apsiėikimai. Panašioj tēmoj kalbėtojas ir aiškino žmonės klaidingas Markso teorijas.

Ant galo kalbėtojas aiškino apie žmogaus sielą (dūsią) pasi- rėmdamas senovės moksliečių, Platono, išvedžiojimais.

Pasihaigus prakalboms, buvo užduota kalbėtojų keletas kla- simų apie žmogaus bei la- tyjų gyvūnų dvasinius dalykus, i kuriuos kalbėtojas atsakinėjo, duodamas plačius ir aiškius pa- aiškinimus.

Pe. Pr. Juskaitsio prakalbos dar trumpai kalbėjo Svento Kry- žiaus kolegijos moksleivis, p. Aleksandras Račkus, iš Worces- ter, Mass. Jis kalbėjo tēmoje: "Kodėl mes mokslą vadiname šviesa?" Čia buvo nurodyta daugelis pavyzdžių, kad mokslas ištikrųjų pats per save yra švie- sa, nes jis veda žmogų prie ge- resnės, šviesesnės ateities, — del to mes mokslą ir vadiname švie- sa.

Baigdamas savo prakalbą, jis kvietė mūsų žmones, ypač jau- nuomenę, griebtis mokslo, taip- gi paaiškino, kaip yra svarbių daly- kų sušelpimas mokslus einan- čios, neturtingos mūsų jaunume- nės ir paraginio žmonės šelpiti pagal savo išgalės neturtinius moksleivius. — Aukų tam tikslui buvo surinkta \$23 ir 24 centai.

Ant rytojaus, sekmadienyje, rugpiūčio 22 d., L. D. S. IV kno- pa buvo mėginusi surengti pik- niką, bet kad tą dieną buvo lietus, tai kuopa padarė pasi- lank- sminimą pobažnytinėje salėje, kur vėl buvo ilgos prakalbos (kalbėjo tie patys kalbėtojai). Buvo skaitytas koksio ten J. Sweetros "Kovoj" tilpsas užmėti- mas dvasiškijai už dabartinę Eu- ropos karę. Tai neložišką Julius Sweetros straipnį, paskaitėms, kun. Pr. Mekauskas padarė ir publika sveikus ant to paaišini- mus.

Po prakalbų ir po paaišini- mų tu neložišką dvasiškijai iš- mėtinėjimą už dabartinę Europos karę, prasidėjo žaishai ir skrajo- janti krassa, kurie traukėsi iki vėlam vakarui.

Antanas K. Losius.

GRAND RAPIDS, MICH.

Rugpiūčio 3 d. mirė a. a. Pranciškus Adomaitis, 45 metų amžiaus. Vėlonis paėjo iš Kau- no gub. Pašvintinio parap. Pe- loniškų sodžiaus. Amerikoje pragyveno apie 8 metus. Penki metai atgal susirgo džiowa, nuo kurios ir mirė.

Vėlonis atsižymėjo dienotė- mu, ramiu būdu, prigulėjo prie P. Blaiv. Susivienijimo. Vietinis klebonas iškilmingai palaido- jė vėlonį veltui.

A. a. Pranciškus Adomaitis neprigulėjo prie jokių pašelpinių draugijų ir, sirgdamas ilgą laiką, neturėjo jokio darbo. Paliktoji velionės šeima: žmona ir penki vaikai kenčia didelį vargą. Būtų pagėdijama, kad lietuviai, kiek galėdami, sušelpytų savo viengienius pakliuvusius nelaimėn.

Aukas galima siųsti šiuo adresu:

Mrs. Anna Adomaitis,
1226 Hamilton ave., 2nd floor
Grand Rapids, Mich.

J. L.

MINERSVILLE, PA.

Rugpjūčio 10 ir 11 d. įvyko čia Pilnųjų Blaivininkų 5 seimas. Delegatų į seimą suvažiavo 27. Seimas prasidėjo iškilmingomis šv. Mišiomis, kurias atlikė Susivienijimo pirmininkas, kun. J. J. Jakaitis. Keletas pribuvusiųjų į seimą vargonininkų gražiai pagiedoję. Pamokslą pasakė Pilnųjų Blaivininkų Susivienijimo dvas. vadovas, kun. P. Saurusaitis. Pamokslininkas atkreipė klausytojų dėmesį ant blaivybės idėjos svarbos ir ragino žmones prisidėti prie Pilnųjų Blaiv. Prižadus padarė 24 ypatos. T. o. kiū būdu Minersville blaivininkų kuopa žymiai paaugo.

Pirmoji Blaivininkų Seimo sesija prasidėjo 11:30 val. prieš pietus.

Laike seimo buvo parengtas vakaras su teatru. Šv. Pranciškaus parapijos giedoriai statė scenoje trijų veiksmų dramą: "Kova su girtybe". Vaidinimas puikiai nusisekė.

Ant rytojaus, rugpjūčio 11 d., buvo laikomos šv. Pranciškaus bažnyčioje pamaldos už dušias mirusiųjų blaivininkų.

Seimo posėdžiai prasidėjo 10 val. iš ryto.

Vakare įvyko koncertas. Laike koncerto buvo deklamacijų, prakalbų. P. St. Šimkus kalbėjo apie Lietuvos vargus. Klausytojai labai susigalvėję, klausant Lietuvos atstovo liūdnų pasakojimų apie lietuvius vargus. Aukų per prakalbą surinkta \$93.07. Nuo teatro ir baltaus likosi gryno pelno 80 dolerių. Pinigus paaužsta Tautos Fondas.

J. Mikutavičius.

P. Bl. 15 kuopos raštininkas.

BOSTON, MASS.

Bostonas pagalios susilauks katalikiško laikraščio. Indomūs yra keliai, kuriais ejo mūsų visuomenė, pakol priėjo prie katalikiško laikraščio. Iš pradžių atsirado "Keleivis", kuris ketino tarnauti katalikų visuomenei. Kai jis patarnavo, dabar visiems yra žinoma. "Keleivis" pagimdė "Laisvę". Bet "obuolys nuo obelies netoli teriėdės", sako patarlė. Koks tėvas, toks ir sūnus. Kadangi žmonės nerimo ir vis reikalavo sau sveikesnio dvasios peno, todėl tas reikalavimas pagimdė naują laikraštį — "Atėitį". Daug gerų katalikų nesigalėjo dolerių naujam laikraščiui įsteigti. Net Bostono lietuvių parapijos zakristijonas tėsė visą šimtinę. Daugeliui rodėsi, kad naujas laikraštis visgi bus geresnis už "Keleivį" ir "Laisvę". Bet žmonės apsispylė. "Atėitis" linkui katalikų tikėjimo pasirodė nei kiek negeresnis už cecilikų laikraščius. Gi tuo tarpu reikalavimas sveiko dvasios peno nei kiek nemažėjo, bet didinosi ir augo. Katalikai vis labiau aiškėjo. Ir štai laikraštis jau įsikūrė. Jis skiriamas lietuviams darbininkams ir vadinasi "Darbininkas". Jis neužilgo pradės lankyti katalikų pastoges.

Jau paimta graži vieta (242 Broadway, So. Boston.) Spaustuvė aprūpinta naujausio sistemo mašinomis. Darbas jau eina.

Ką gi daro kaimynai? "Keleivis" apsimeta nieko nežinaš ir nieko negirdi. Nežinia ar ilgai jis taip gražiai elgsis. "Atėitis" pradėjo kovoti šmeižimais. Bet kadangi tušti šoviniai nieko pagelbėti negali, tad pradėta rimčiau galvoti apie palikimą savo egzistencijos. Ir štai tankiau žada eiti. Dargi pagerinimui savo turinio į redaktorius yra kviečiamas p. A. Rimka. Kai kurie pesimistai spėja, kad "Atėičiai" reikalingas ne p. Rimka,

bet Overka ir Baracevičius. Tie du vyrai yra lietuviai graboriai ir kartais veikia abudu, kuomet atsitinka iškilmingas palaidojimas. Kiek tieji spėjimai teisingi, ateitis parodys. Pagyvensime-pamatysime.

Bastenis.

BRIDGEPORT, CONN.

Šiame progresyviškame mieste senai buvo pagėdijama, kad įsisteigtų Vyčių kuopa tarp vietinių lietuvių. Proga pasitaikė. Atsilankė pas mus p. A. Račkus, buvęs centro raštininkas, o dabar "Vyčių" redaktorius, ir subdijankas Petraitis su prakalbomis Rimtos ir turiningos prakalbos šiu dviejų padarė nemažą įspūdį į klausytojus, taip kad tuojuo susitvėrė ten ant vietos Vyčių kuopa iš apie 30 asmenų. Kaip ir užbaigimui to vakarėlio vietinis klebonas, kun. M. Pankauskas, paaiškino apie "Motinėles", kuriai neskaitlingai susirinkusieji sumetė \$8.06.

Ten buvęs.

P. S. "Motinėles", auką sumetė \$8.06 centą priėmė.

Kun. A. Kodis.

"Motinėles" Kasierius.

CLEVELAND, OHIO.

Linksmą pranešti, kad čia lietuvių visuomeniškame veikime vadovauja katalikai, jų draugijos. Malonus ir tas faktas, kad čia nebuvo joki prieštikybė draugijai. Socialistų kuopa, gyvuojanti nuo kelių metų, nariais nekyla: jei dasigvyvena iki 5-6 narių, tai ir iš to jie džiaugiasi. Viešpataujant disorganizacijai pas cecilikus, clevelandiečiai lengvai išvengia demoralizacijos. Susirinkimams L. Vyčių 25-tai kuopai, didžiama kilnaus jaunimo jon susimetė ir visas veikimas tapo pakreiptas į geras vėžes.

Nors dalykai gerai stovi, bet turime prisipažinti, kad nesame liūsi nio neusipratusiųjų. Nesmagu ir lyg gėda prie to prisipažinti. Bet apie faktą negalima užtylėti. Mat ir čia randasi tokių, kurie bando pūdyti vieną draugiją prieš kitą, nors, kaip minėjau, beveik visos čia gyvuojančios draugijos yra katalikiškos.

Dalykas štai kaip pasirodė: 18 d. rugpj. įvyko susirinkimas 8, 50 ir 142 S. L. R. K. A. kuopų. Dalyvavo po du ingaliotiniū nuo kiekvienos kuopos ir daugiausia tartasi apie bendro vargų surengimą. Nutarus rengti margą vakarą, prisiėmia kreiptis į vietines jaunimo teatrališkas draugijas. Vieni pataria kreiptis prie C. L. Teatrališko choro, kitieji — prie L. Vyčių vietinės kuopos. Čia tai ir iškilo nemalonus apsirėškimas. Vienas iš delegatų greitai užprotestavo prieš Vyčių pakvietimą, nes, girdi, jie negalės eiti prieš savo konstituciją: esą Vyčiai tarnauja tautai ir bažnyčiai, tad mums patarnauti negali. Užbaigdamas ironiškai sušunka: teikiamą Vyčiai kardu, kaip jų konstituciją rodo!

Po to atsistoja dar ir kitas, kuris parėmė pirmesnę delegato kalbą ir dar gerokai prisiekė apie savo pažintį su p. Norunu ir kaip patarasis vyks "sufiksines" (suprask Vyčius ir jų konstituciją). Rods, nesvarbu, kurią iš draugijų pakvietus prie vakaro surengimo, nes abi draugijai uoliai ir gražiai darbuojasi, bet nuostabu, negražu ir nemalonu klausytis, kada katalikiškų organizacijų atstovai kalba nebūtus dalykus. Būdamas L. Vyčių organizacijos nariu, jausdamas prie L. Vyčių simpatiją ir jiems visomis jėgomis atsidavęs, norėčiau žinoti, kodėl katalikiškos organizacijos atstovai taip nedraugiškai, dargi pikti prie L. Vyčių atsiėmė? Ką p. J. Marozas ir p. J. Šalčius, per tą susirinkimą Vyčius apkalbėję, žino apie Vyčius, jų konstituciją, jos "sufiksines" etc?

Man rodos, kad jei p. J. M. ir p. J. Š. arčiau susipažintų su Vyčiais, jų dvasia, na, ir konstitucija, tikrai Vyčius pamylėtų ir tuomet neprisieitų apie juos nebūtus daiktus kalbėti. Panašus gi kalbėjimas ir tokie užmetinimai taip parodo ne ką kita, kaip tik Vyčių nepažinimą. O susipažinti vertėtų.

Jonas Čerakus.

DAR APIE LIETUVIŲ DIENĄ.

Schuykill, Pa. apskrįčio Lietuvių Diena Lake Side parke ties East Mahanoy Junction užsineša labai puikiai. Kaip girdėti, rengiasi važiuoti daugybė svieto. Kalbėsia keli geriausi kalbėtojai. Suvienyti chorai pasirengę nustebinti klausytojus savo dainavimu. Ruošiasi geriausieji bėgikai ir base-ball'istai iš apilinkės lietuvių kolonijų. Dienos surengimo komitetas uoliai darbuojasi ir neužmiršta nė vienos smulkmenos, galinčios papuošti tą Lietuvį Dieną. Jau pati parko vieta su jos ežeru, miškeliais ir gražia apilinke nemaža prisideda prie Dienos papuošimo.

Viena bėda, kad visai besirūpinant, negalima buvo gauti pigesnių traukinių (excursion train). Tai vienok nedidelė bėda, nes iš Shenandoah, Girardville's galima bus privažiuoti karais, o iš Mt. Carmelo, Shamokino ir iš kitur automobiliais, vėžimais ir omnibusais. Tas atsisieis ne kiek brangiau. Reikia tik iš laiko apie tai pasirūpinti. Žodžiu, rugsėjo 6 dieną žada būti tikrai minėtina. Tokios dar apilinkės lietuviai niekad neturėjo.

Vienas.

"MOTINĖLĖS" METINIS SUSIRINKIMAS.

Šįmet įvyko Atlantic City, 17 d. rugpjūčio mėn. Pribuvo sekanti nariai: Kunigai N. Petkus, prez., A. Kodis, izd., M. Pankauskas, sek., T. Zilinskas, vice prez., J. Kaulakis, S. Čepanionis, F. Kemėsis, J. Šekstokas, V. Bukaveckas, J. Dobužinskas, V. Dargis, F. Serafinas, M. Krušas, K. Vasilauskas ir p. S. Šimkus.

Svarbiausiu šio susirinkimo nutarimu galima skaityti įsteigimas a. a. A. Kaupo vardu stipendijos iš nuosimėjų nuo pat pradžios sudėto geležinio kapitalo, sujungto su jo paties palikimu tai draugijai, kurioje tas veikėjas nuo pat pradžios buvo raštininku ir daug jos labai pasidaravo. Kadangi prie pilnos stipendijos šiek tiek truko, likosi prie jos priskaityta auka, sumesta "Motinėlei" lietuvių bostoniečių per pamatinę 25 metų sukaktuvių kun. T. Zilinsko. Pageidaujama vienok, kad visi užjaunantieji tai draugijai taip pat ir a. a. A. Kaupo veikimui toje draugijoje prisidėtų savo auka, prie tos sumos, kurios nuosimėčiai nešty kasmet pilną stipendiją.

Ši stipendija skiriama pirmužiausiam mokiniui, pasirengusiam sociologijos šakoj lavintis.

Susirinkimas pripažino šįmet pagalbą trims mokiniams. Nebus pro šalį pažymėjus, jog skaitlius augštesnio mokslo mokinių, "Motinėles" sušelpų, siekia suvirš 16, iš jų nekurie naudojosi stipendija per kelis metus. Geistina todėl, kad visuomenė labiau interesuotųsi šia vienetine labdarinąja draugija, kuri prirenčia mums inteligentią ir padeda žmogui pasiekti augštesnį mokslą. Kokį gi privalumą turi sulig tos "Motinėles" draugijos visi sušelpieji ir stipendijontai, lai patys, pasiklausę savo sąžinės, pasi-stengia atsakyti.

Kun. M. Pankauskas.

P. S. Kiti laikraščiai malonės pasinaudoiti šiomis žiniomis.

ATSILANKIUS MOT. SĄJUNGOS MOKYKLOJ.

Am. L. R. K. Mot. Sąjungos pirmutinis tikslas apšvieta. Vos tik susistvėrus Mot. terų Sąjungai, kaikiuros kuopos tuojuos ir atidarė mokyklas. — džiaugemės visi iš to, daug kalbėjome apie tas mokyklas. Aš, kaip Jievos tikroji duktė, panorėjau pamatyti tokią mokyklą savo akimis — mūsų kuopa dar neturi mokyklos, tai gal truputį ir išpavydo... indomu buvo pažūrėti ką-gi veikia sąjungietės.

Ketvergo vakare ir nusidanginau į Cicero, Ill., dar-gi paėmus su savim svetimtaute, kad parodžius jai ką ir mes lietuvės mokame. (Ak! noroms-nenoroms ir pasakiau, kad čia rašysiu apie cicerietes). Nuvaziavę į vietą nu-einame į parapijinę svetainę, surandame nurodytą kambarį, atidarome duris, net akys nudidelė bėda, nes iš Shenandoah, Girardville's galima bus privažiuoti karais, o iš Mt. Carmelo, Shamokino ir iš kitur automobiliais, vėžimais ir omnibusais. Tas atsisieis ne kiek brangiau. Reikia tik iš laiko apie tai pasirūpinti. Žodžiu, rugsėjo 6 dieną žada būti tikrai minėtina. Tokios dar apilinkės lietuviai niekad neturėjo.

Vienas.

Klausiu, ką jos virs šį vakarą? Sako man, kad obuolines košę su ryžiais. Teiraujuos, ar aš negalėčiau pasi-likti ilgiaus (mat labai mėgstu obuolinių košę). Mandagiai kviečia mane sąjungietės sėstis ir palaukti, kol košę bus išvirta. Sėdžiame ir šnekame. Pasakoja man, kad, susirinkus kuopos narės į mokyklą, taip-gi, skaito straipsnelius iš laikraščių, knygas, dargi laikinųjų prelekcijas apie namų ruošą, higieną, — abelnai apie viską, kas moterims reikalinga žinoti, kaip geroms motinoms ir namų šeimininkėms. Keletas jaunų kandidatėjų į moterystės luopnais — atidžiai klausosi virėjos aiškinimų, kaip gaminti sveikus ir skanius valgius.

Mums bešnekanč, iškepė ir "pudingas". Virėja indėjus visoms košės ir bludžiukus, prašo prie stalo. Ragaujame — skanus valgmėlis, nėra ką sakyti! Paskaičius mokytoja gražiai, aiškiai išdėsto, kaip tas valgis reikia pagaminti ir kaip paduoti stalan. Visos atidžiai klausosi, kaikiuros užsirašo del geresnės atminties. Dar valandžiukę paviešėjus dėkoju ir atsisveikinus, važiuoju namon.

Linksmą ir malonų matyt mūsų lietuves taip progresuojančias. Daug gero gali sau ir kitoms suteikti tokių moterų burelis. Geros katalikės, susipažę lietuves, pavyzdin-gos šeiminiųkės, — tokių mūsų tauta reikalauja.

Dargi reikia pridurti, kad šį lietuvių kolonija yra viena iš veikliausių — Moterų Sąjungos gi kuopa, nors ir turi No. 2 — sąjungietės gi čia visos pirmos rūšies.

Puikiamė sutikime ir tvarkoje veikia čia visa parapija, padedant ir skatinant visus prie darbo klebonui kun. A. Ežerskiui. Vakacijos gi laikais uoliai čia dirba lietuviai labai klierikas F. Vaitukaitis.

Netrukus žadu atlankyti ir kitų Są-gos kuopų mokyklas, — pasakysiu tada ir apie kitų veikimą.

Jūs gi sesutės-sąjungietės, tik tverkite kuopas, kur į dar nėra, ir laikydamosios 1-mojo Seimo nutarimų — steigkite kuogreičiausius mokyklas.

VIEŠAS AUKŲ RINKIMAS.

Nestumkime nuo savęs tu, kurie reikalauja mūsų pagalbos. Labdarin-goji Sąjunga besidarbuojant tikrai pamatė, jog lietuvių tarpe randasi nemažai paliegių, kurie neturi duonos kasiuo, neturi kur prisiglausti, neturi giminių, laukia savo brolių-lietuvių pašelpos. O kur tie mažyliai-našlaičiai, kurie negali pasiprašyti visuomenės, idant juos aprūpintų? Jie nori gyventi. Taigi mūsų kiekvieno priedermė yra pažvelgti ant jų, suteikti jiems tą, kas reikalinga. Nekabant apie kasdieninę duoną, reikia jiems mokslo, reikia, kad jie pažintų savo katalikišką tikėjimą, tėvynę ir ją pamylėtų. Labdarin-goji Sąjunga pasistatė sau už tikslą juos priglausti, suteikti jiems tai, kas yra reikalinga kiekvienam žmogui, norinčiam gyventi. Kad Labd. Są-gai priėjus prie savo tikslo, neužtenka jai gerų norų, — reikalinga visuomenės užuojauta, pagalba. Dabar rengiamas Chicagoj viešas aukų rinkimas (Tag Day) rugsėjo 6 d. (Labor Day). Toje dienoje lietuviškos, mergaitės ir moterys, dėžutėmis rankose prašys gatvėse praieivų aukų. Neatstumkime tų rinkikų prašymų, o aukokim savo brolių ir seserų lietuvių sušelpimui, kas kiek išgalėdami.

Kurie norėtų aukoti stambesnes aukas, gali išrašyti čekį arba "Money Order" kasininko, kun. A. Staniukyno, vardu, o pasiųsti raštininkui A. S. Prečinauskui, 2415 W. 46th st., Chicago, Ill. Prisiųstos stambesnės aukos bus pagarsinta laikraščiuose.

P. Mažeika.

Centro prezidentas.

A. S. Prečinauskas,

Centro raštininkas.

MOKSLEIVIŲ VAKARAS.

29 d. rugpjūčio šv. Jurgio par. saleje-katalikų Moksleivių susivienijimo III kuopa turėjo margą vakarą. Vaidinta du veikalėliu "Pono Felikso Atsilankymas" ir "Naujas Kelias". Suvaizdinta silpnai. Kaip iš moksleivių reikiatiktis geresnio pasirodymo. V. Stulpinas pradeda moį kalboj nors daug dalykų ir klausimų pajudino, bet naujos, gyvesnės minties neparodė. Kalbėti, berods, galėtų, tik reikėtų giliaus žvelgti į apkalbamuosius dalykus ar bent šį-tą naujo pasakyti.

Tarp įvairių trukumų, būta ir gražių pasių. Ypač maloniai nustebino p-lė A. Brauskaitė savo dainomis. Dar jaunutė dainininkė prie atskančio triuso ir lavinimosi tikrai galės būti gera solistė.

"Kanklių" choras, p. B. Janušausko, vedamas, sudainavo tris dainas. Pirmoji daina, "Baublys", nors gerai sudainuota, bet dainininkams stygo dvasios, gyvumo, tikrumo. Dvi paskutini daini išėjo gyvesnės, ir jas indėta daugiau jausmo.

Zmonių buvo pilna svetainė, taip kad šokiams prasidėjo, šokikai turėjo nemažą vargą beraitydami suktinius, klumpakojus etc. Moksleiviai nemažai pelnys iš to vakaro.

Beje, ar negeriau būtų visai neįsileisti į svetainę moterų su mažais vaikais? Tą

tės, tik tverkite kuopas, kur į dar nėra, ir laikydamosios 1-mojo Seimo nutarimų — steigkite kuogreičiausius mokyklas.

Nina.

Chicagoje.

daro visuose teatruose. Dabargi laike perstatymo klausytis vaikų verksmo ar rėkimio iš ties nemalonu.

Buvęs.

VYČIAI VEIKIA.

Šį metą jaunimas, o ypač moksleiviai ir vyčiai, parodė nepaprastą judėjimą. Pradžioje vasaros, pasitaikius gražesniai orui, buvo rengiamos gegužinės, išvažiavimai ir tt.

Bet dabar, orui vėstant, pradeda rengti puikius vakarus su įvairiais programais. Vakaras atsisbus sekmedienoje rugs. (Sept.), 5 d., 7 valandą vakare p-no J. J. Elias svetainėje, 4600-02 South Wood st., Svetainė bus atdara nuo šešių po pietų, uždanga pasikels 7:30.

L. Vyčių 13-ta kuopa rengia iškilmingą vakarą, su trumpu, bet labai margu programėliu. Bus sulošta juokinga komedijėlė, bus monologai, eilės ir dainos. Dainnos jaunos gabios solistės. Ant galo bus puiki muzika, šokiai ir žaislai. Muzika po vadovystę p-no V. Daukšo.

Taigi, linkėtina būtų, kad visuomenė atkreiptų dėmesį į tą taip puikų vakarėlį ir atsilankytų koskaitlingiausiai ir galima užtikrinti, kad kiekvienas atsilankęs į tą vakarėlį bus pilnai užganėdintas.

Centro Vytis.

WEST SIDE.

Rugpjūčio 26 d., 7:30 v. vakare, Aušros Vartų parap. saleje įvyko L. V. 24 kp. susirinkimas, kuris parodė, jog ir vietos jaunimas nėra taip apsilėidęs, kaip ikišiolei nekurių buvo manyta, bet nori veikti neužsileidžiant kitų kolonijų jaunimui.

Vienas iš svarbiausių šio susirinkimo sumanymų, tai savo knygyno įsteigimas.

Kokiū būdu šį sumanymą reikės atsiekti, apie tai, patys Vyčiai turės pagalvoti ir pranešti ateinančiam susirinkime, kuris įvyks rugsėjo 2 d.

Per šį susirinkimą kuopon įstojo 13 naujų narių, jų tarpe nemažai čia augusio jaunimo. Išviso kuopa turi 50 narių.

Kuopos korespondentas.

NAUJA LIETUVOS VYČIŲ KUOPA.

Vyčių judėjimas kas kartą užima platesnes ir platesnes rybas. Kuopos, viena po kitą dygsta, kaip grybai po lietaus. Rugpjūčio 29 d., pasidarbuojant gerb. kun. A. Briškai, Nekalto Prasad. Paneles šv. par. klebonui, tapo suauktas susirinkimas, prie naujai statomos bažnyčios. Nors neparanki vieta ir šaltas vėjas putė pro nepabaigtus statomos bažnyčios langus ir duris, bet nepaisant ant tų nepatogumų, buvo susirinkęs nemažas burelis. Pirmiausia viet. gerb. klebonas kun. A. Briška, atidarė susirinkimą, paaiškindamas Lietuvos Vyčių organizacijos tikslą ir naudingumą. Paskui p. A. Prečinauskas paskaitė kaikiurios svarbesnius L. V. konstitucijos įstatų punktus ir po trumpo pasikalbėjimo duota pradžia ir užmęsta nauja L. Vyčių kuopa. Pirmas pradžią padarė kun. A. Briška, o paskui ir daigian. Iš viso, rodos, prisirašė 25 nariai. Valdbyon išrinkti šie asmenys: pirm A. Prečinauskas, vice-pirm. A. Andreliūnas, prot. rašt. p-lė Petronėlė Jovariūtė, kasin.

A. Saldukas. Kitų vardų valdybos narių nesužinojau. Tikiau, jog apie tai bus vėliaus paskelbta. Antras susirinkimas tapo nuskirtas sekantį sekmadienį, t. y. Ned. rugs. 5 d., 3 val. vak. po pietų, toje pačioje vietoje, 44 ir California ave.

Reikia pastebėti, kad ši nauja kuopa žada duoti labai gražių pavyzdžių visai organizacijai. Naujos kuopos nariai, pritariant gerb. kuopos dvas. vad., kun. A. Briškai, žada iškilmingai priimti prisiegą, kad pasekmingiau galėtų darbuotis del Tėvynės ir Tikėjimo, nes prie to ir L. V. hymnas ragina, sakdamas "Ei, Vyčiai, gyvenimam tautai ir Bažnyčiai!"

Lai gyvuoja L. V. organizacija. lai gyvuoja nauja naujos parap. kuopa!

Legečių Našlaitis.

MOTERYS JUDA.

Laike Moterų Sąjungos 1 kp. susirinkimo paaiškėjo, kad gryno pelno nuo Seimo vakarų liko \$34.98. Pelnas buvo padalintas į tris lygias dalis. — centui (laikraščio fondui), Tautos Fondui ir 1 kp. išdui.

Tartasi apie įsteigimą moterims ir merginoms vakarinių kursų. Nutarta kol kas turėti tik siuvimo, mezgimo, lietuvių ir anglų kalbos skyrius.

Taipgi nutarta turėti vakarus. Vakaro surengimu rūpinis: A. Nausiedienė, M. Ovelingaitė, E. Jovaišaitė.

Prie kuopos prisirašė 3 naujos narės.

Pajauta.

VYČIŲ VAKARAS.

IV Vyčių kuopa 29 d. rugpj. Dievo Apeizdos parapijos saleje, turėjo puikią progą pasilinksminėti ir kitus palinksminti. Šis Vyčių vakaras skyrėsi nuo kitų panašių pasilinksminimų tuomi, kad čia viskas buvo vien Vyčių, būtent: veikalėliai, perstatyti ant scenos, "Suvaldė" (komedija) ir "Sudiev Mociūtė" (vaidžė iš dabartinės karės Lietuvoje) parašyti Vyčio Leonardo Šimučio, artistai ir visa muzika su dainomis — taipogi Vyčių. IV Vyčių kuopos atstovai jau pripratę prie scenos, tai ir visas vaidinimas išėjo gyvas, jausmingas. Dainas kvartetas ir gi gerai padainavo. Po vaidinimo K. Pakštas pasakė trumpą prakalbėlę apie mūsų jaunimo judėjimą. Ant galo buvo žaislai, skrajojanti krasi ir konfetti. Buvo paskelbtas prizas tam, kas gaus daugiausiai laiškų. Pirmą prizą laimėjo p-lė M. Laurinaitė, antrą M. Kaledinskaitė. Zmonių buvo pusėtinai. Tikimasi nemažai pelno, kuris yra skiriamas Vyčių laikraščiui reikalams. Geistina, kad ir kitos kuopos šio reikalo neužmirštų.

Svetys.

PADEKA.

L. Vyčių 13-oji kuopa nutarė išreikšti nuosirdžią padėką "Draugo" redakcijai už gausią auką parėmimui mūsų jaunų knygynėlio ir už pasižadėjimą siuntinėti veltui "Draugą".

13-toji L. Vyčių kuopa.

SKAITYKITEIR PLATINKITE "DRAUGĄ"

Redakcijos Pastabos.

KEISTAS APSIREIKIMAS.

Priprato prie visokių nepaprastų apsirėkimų, kurių pilnas lietuvių amerikiečių gyvenimas. Šiuo laiku nebeįstima mus tokie dalykai, kurie kiek laiko atgal gal būtų pasirodę keistais, negalima ir nepadoriais. Bet svarba ne tame, kad mūsų Amerikos lietuvių, užmirę mandagumo ir padorumo jausmus, elgiasi nekrikščioniškai ir visi pamiršo jo kojomis artimo meilę, bet, kad tie patys žmonės drįsta garsiai kalbėti apie žmoniškumą ir nurodo, kaip reikia gyvenimas taisyti. Kiekvienas yra girdėjęs, kaip mūsiaiškai laisvamaniai arba socialistai per savuosius Spaudos draugijos suvažiavimus, rašė receptus spaudos apvalymui, gamino įstatus švaresniai veikimui, vijo klerikalizmus lauk ir daugybę kitų sumanymų būdino. Rodosi, kad po tokių kalbų, net rezoliucijų, susilausime ir vaisy. Išėjo kaip tikrai atbulai. Katalikiško judėjimo priešai, amžinieji krikščionybės slogintojai, laisvamaniai tik tuomet daleidžia savo tarpan žmoniškumą, kuomet veikimas paliečia juos, bet kada kalbama apie katalikus, neprisiilaikoma jokių mandagumų, etikos taisyklių. Pastaruoju laiku, pradėjus organizuoti Lietuvių Darbininkų Sąjungai, negalėdami tai organizacijai nieko pikto užmesti, laisvamaniai griebėsi kitokio būdo, būtent, šmeižimo tos organizacijos vykintojai. Bemaž visi, taip vadinamieji, tautiškieji laikraščiai su pasigerėjimu kartoją visokios rūšies paskalas, paleistas apie katalikų veikėjus. Socialistai tuomi žvilgsniu net pasirodė daug žmoniškesni.

Pastarosios savaitės laikraščiuose "Darb. Balse" ir "Atėityje", užsiuolama ant L. D. S. organizatorių ir išvadinus juos "gražiais" žodeliais, patariama jiems atsakyti nuo pradėto darbo, nes paskiaus gali pasigailėti savo darbo vaisių. Kad panašiai kalba bei ir stebėtumės, bet tas kalbas su pamėgimu atkartoją, save bepatyviu paskelbė laikraščiai, "Atėitis", kuri net jaunimą buvo žadėjusi vesti prie augštesnių tikslų. Nejaugi pas laisvamanius tiek ir tesama gražių tikslų, kokių užeinama minėtų laikraščių špaltose? Juk tai ne kas kitas, kaip tulžies išlėjimas ant nepatinkančios ypotos ir ne vien savo ypotos nepatenkinamos parodomą, bet dar siundamus plačiąją minią — darbininkus prieš atskirų ypų veikimą. Tarsi nurodoma, kad tas ir tas veikėjas negeras, nenaudingas, nereikalingas, — vykite jį lauk! Negalime kitaip suprasti panašaus pasielpimo ir nemanoma, kad kitas kas galėtų tokį veikimą pateisinti. Čia aišku, kad panešiu šaukimu, norima užkelti geram darbui, ypač gi nepriešai katalikų — darbininkų prie organizavimosi. Ar tik nepervėlai laisvamaniai susiprato savo pozicijas tvirtinti. Vargiai jie besulaikys, kad ir darbininkų organizacijos, vos tik pradėjusios tvarkytis, pastangas.

PRIE GERŲ NORŲ REIKIA IR DARBO.

Neužtenka vien gerų norų kokiame nors sumanymui įvykdyti gyvenimui ir praplėsti jį plačiąja žmonių minioje. Jaučrus žodžiai gali sukelti daug entuzijazmo, gyvumo, gal ir noro dirbti, bet jeigu mes visuomet tik gerais norai va-

duosimės ir nepasirūpinsi- me indėti savo veikimui šiek tiek nuoseklesnio darbo, var- gai pasieksime pageidaujamų rezultatų. Užsidedimas grei- tai atvėsta ir vieton jo gim- sta apatija ir užmirimas.

Šiandieną mūsų svarbiuoju klausimu yra — katalikiškos spaudos praplatinimas tarpe tikstančių Amerikos lietuvių, kurie ligi šiol nebuvo tinkamai prirengti prie skaitymo rimte- snio turinio laikraščius ir kny- gų ir pasitenkindavo socia- listiškais ir laisvamaniškais leidiniais labai neaiškiaus turinio ir neskyti net griežtai prie- šingais krikščioniškojo dorjo išauklėto žmogaus pasaulėval- gai. Iš paskutinių laikų atsiti- kimų galėjome patėmyti, kad lietuvių antikrikščioniškoji li- teratūra inėš mūsų gyvenim- nam nemažai bereikalingo ban- lasto ir blogai atsiliepė ant žmogaus doros. Tiesiai apkal- tinti laisvamanius arba socia- listus bloguose noruose ne- norėtume ir nuoširdžiai tro- kštume, kad jie, kaippo lietu- viai, pasirodytų suprantan- čiais svarbą žmogaus išauklė- jimo doros pamatuose. Bet šiuo laiku mūsų gyvenimas taip baisiai iširo, tiek daug susidarė negeistino jausmo, kad vargiai išvengsime visų skleidžiamų šliupo arba jo pa- sekėjų teorių.

Susitinkame su jais ant kiekvieno žingsnio. Šmeiž- tams, prasivardžiamams nėra galo. Visokie mūsų idė- jos priešų gaminami "klerika- lai", "Romos agentai, o pa- staruoju laiku, įsikverbė į laikraščius, "velniukščiai", ku- riais savo pastabose "tauti- ninkų" laikraščiai vadinā katalikiškos visuomenės pasižy- mėjusius veikėjus, aiškiai

mums parodo mūsų laisvama- nių doriškąjį bankrutą.

Turime vieną kelią prie iš- jimo. Tai mūsų katalikiškos spaudos platinimas. Ligšiol mes nekaip pasižymėjome šia- me dalyke. Vienas kitas, ka- talikiškojo dvasiojo leidžiamas laikraštis, negalėjo pilnai pa- siekti visų Amerikos katalikų. Antra, pas mus labai silpnai stovėjo spaudos platinimo bu- das. Daugelyje vietų net ne- buvo kam rūpintis katalikiško laikraščio praplatinimu. Ne- žiūrint to viso, pas mus ge- rų norų labai daug. Skersai ir išilgai girdisi balsai, kad reikia tvirtinti katalikišką spaudą, reikš žmoniškumą nešti apšvietą iš gerų knygų, laik- raščių.

Šale to viso mažai buvo da- roma. Pasitenkindavome ke- letos veiklesnių žmonių dar- bu, kurie, nors ir dirbo sulig- išgaliai, bet negalėjo aprėpti tokio milžiniško reikalo, kurs reikalauja tikstančių dar- bininkų.

Pastaruoju laiku pradeda- ma susitvarkyti. Nuo se- niau gyvenantieji katalikiškie- ji laikraščiai pradeda spar- čiau plėstis tarp lietuvių; su- randama pasisventusių žmo- nių, kurie, suprasdami svarbą spaudzinto žodžio, atsidė- dirba tarpe Amerikos lietu- vių, skleidami rimto turinio knygas ir laikraščius. Ant galo, netrukus susilausime keletos naujų laikraščių — liaudies švietėjų. Prisiren- gami prie naujo veikimo, su- kruskime visi ir su pasižen- timu rengime dirvą mūsų kultūros nešėjams, kad suma- nymams įvyks, nereikėtų dai- rytis pašelpo iš pašalių. Ka- talikiškoji Amerikos visuome- nė, kaip skaitlingiausia ir la- biau už kitas susipratusi len- gvai galės išlaikyti netik sa- vo senuosius, bet ir naujo- sius laikraščius. Jai privalo priklausyti liaudies išbudini-

mas prie veikimo. Amerikos darbininkai — giliai tikintieji žmonės ir jei kartais pasitai- ko, kad jie, beskaityda- mi socialistišką ir laisvama- nišką spaudą, nukrypsta nuo tiesiojo kelio — tai ne kieno kito kaltė, kaip tik mūsų. Ne- galėjome ar nemokėjome prie- jų prieiti ir palikome juos iš- naudojimui visokių "kalbėto- jų", "mokslinčių" ir tt.

Taip ilgai negalėjo būti ir šiandieną jau mados pažan- gų katalikiškos spaudos plėta- jimosi. Darbininkai, jauni- mas, blaivininkai ir moterys netik kalba, bet jau vykina sa- vo samanyms, ant jų laika- raščių steigimą. Nėra abejo- nės, kad naujieji laikraščiai, atkreipę ypatingą dėmą ant katalikiškos visuomenės, ga- lės daug nadingo darbo pa- daryti. Kitas svarbus daly- kas, — tai padalinimas dar- bo. Kas ligšiol buvo veikia- ma dviejų ar trijų laikraščių, dabar bus varoma pausėjusio katalikiškos laikraštijos šei- mynelėje daug sparčiau.

Džiaugtis mums reikia, su- laukus tokio svarbaus momen- to ir dirbti. Kiekvienas ka- talikas, kuriam mažiau ar dau- gian apeima katalikiškos spau- dos augimas, privalo šiandie- ną tapti tos spaudos augin- toju, platintoju, skleidėju. Vi- sur, kur tik randasi lietuvių šeimynėlė, privaletų rasti ka- talikiškas laikraštis. "Vien- geras noras pasirėmė, mes negalime pasiekti dangelio li- tuviškųjų pastų, bet prie no- ro pridėję šiek tiek darbo, ga- lėsime surasti sau taką į kie- kvieno lietuvių širdį. Lietu- viai, nuo amžių būdami kata- likais, tokiais ir pasilik. Kad geriau juos sutvirtinti krik- ščioniškoje doroje, su oba- liu: tikėjimas ir dora, eikime į plačiąją Amerikos lietuvi- skąją laudį. Tik daugiau dar- bo, rimto darbo!

NAUJAS KELIAS.

Tik drąsiai, tik uoliai — Vyrų ir naujų darbų!

Pasilėpus man sodžių nuo Rymo vasaros karščių, šit va- kar viename iš didžiųjų Itali- jos laikr. "Corriere della Se- ra" (Milano, 4 Aug., 1915 m.) prisiejo man netyčiomis iš- skaityti žinią, kuri labai ir la- bai mane nudžingino.

Sulig minėtojo laikraščio, kuriam negalima netikėti: iš atžvilgio į jo rimtumą, po vi- sokių prakalbų susirinkusioje dūnai Petrograde, Rusijos Dūmoje, galutinai, virdan- lenkų atstovų, prabilo jų va- das Garusevičius.

Pažymėjęs, kad visos nelai- mės ir vargai, kuriuos prisi- eina kėsti nūnai Lenkijai iš priešasties dabartinės didžio- sios karės, neįstengs išdildyti lenkų karo karščiausio noro pe- galėti amžinuosius slavų prie- šus, t. y. vokiečius. P-as Ga- rusevičius, pridūrė, jog lenkų liaudis tikisi ir geidžia galūti- no laimėjimo, kadangi jiai žada lenkam šviesesnį ateitį. Būsimoji laimėjimo geriausia ženklu esanti vienybė, kuri Stajalovskį, kuriam net treje- nūnai sutraukė brolybės ru- sus ir lenkus, kartu liejančią savo kraują už bendrąjį rei- kalą. Taip maž- daug kalbė- jo lenkų atstovas. Jo kalba, galima tikėti, yra paskutinis mazgas ilgų senovės nesutiki- mų tarp Rusijos ir lenkų. Ačiū Dievui, lenkai visgi galūtinai suprato, kad ne vokiečiai ir ne Austrija yra jų sebrai.

P-no Garusevičiaus kalba viešai atitaiso amžių Lenkijos klaidas: klydo lenkai 4 metų seimo ir Katarinos Antrosios laikais, susibičiuliavę su prū- sais prieš Rusiją, klydo jie — griebėsi skvernų Napoleono pirmojo, užpuolusio Rusiją, suklydo ir savo brolybėje su Austrija, kuri 1848 metais

pavaišino juos "lenkų poni- jos" skerdinėmis Galicijoje. Galūtinai, didžiausia jie gal- suklydo pastaraisiais laikais, su kūnu ir dūša atsidavę len- kų endekams. Juk kone visą pusamžį, galingoji lenkų par- tija "Narodowa Demokraci- ja" viešpataujant Galicijoje, Lenkijoje ir Lietuvoje; per savąją neapykantą kaimynų- kitataučių, inkirėjo visiems ir žemino, teršė lenkų vardą a- kyse rusų, lietuvių ir pačios Lenkijos kaimiečių demokra- tų.

Slėkta, būk ta "tautos" par- tija, pasisavinus sau vardą "demokratų" toli gražu lai- kėsi atstui nuo lenkų liaudies. Šitai pragaršėjusiai partijai anaipol nerūpėjo Lenkijos prastų žmonių gerovė ar li- kimas, jina varė vien savo partijos reikalus ir kad geriau savąjį tikslą pasiekus, prisi- mėtė katalike, intraukiant sa- vo darban ir Lietuvos sulen- kėjusią kunigiją.

Paklausime žinovų ką ta- ji partija nuveikė Gulicijoje, kame jina buvo galingiausia. Pirmausia jina užpuolė ti- kraji liaudies prietelių, ku- ri Stajalovskį, kuriam net treje- nūnai sutraukė brolybės ru- sus ir lenkus, kartu liejančią savo kraują už bendrąjį rei- kalą. Taip maž- daug kalbė- jo lenkų atstovas. Jo kalba, galima tikėti, yra paskutinis mazgas ilgų senovės nesutiki- mų tarp Rusijos ir lenkų. Ačiū Dievui, lenkai visgi galūtinai suprato, kad ne vokiečiai ir ne Austrija yra jų sebrai.

P-no Garusevičiaus kalba viešai atitaiso amžių Lenkijos klaidas: klydo lenkai 4 metų seimo ir Katarinos Antrosios laikais, susibičiuliavę su prū- sais prieš Rusiją, klydo jie — griebėsi skvernų Napoleono pirmojo, užpuolusio Rusiją, suklydo ir savo brolybėje su Austrija, kuri 1848 metais

ir jų bičiuliai, tenaitinė aug- stesneji "dvasiškia. Viskas vienok mainosi pasaulyje ir dabartinei karei iškilus, toji, būk tai demokratiškoji lenkų "endekų" partija, pradėjo eiti žemyn. Josios sparnus pir- miausia pakirpo Rusijos len- kų ištikimybės telegramai duo- tieji ir Rusijos valdonai ir vy- riausiam Rusijos kariuomenės vadui, o galūtinai "endekų" niekšumą gerai išrodė ir pa- tys lenkų laikraščiai ir buvu- sio jų kitados vado p. Dmovo- skio pasielgimas, o dabarti- nės viešoji p. Garusevičiaus byla, viešai apskelbusi Rus- jos Dūmoje "lenkų ir rusų brolybę", galima sakyti nu- kirtą galvą tam slobinui, kur- sai tiek ir tokių blėdžių pri- dirbo, mūsų tautos veikėjams ir mūsų Lietuvai tėvynei, per pekliškas bažnyčioje riaušes, ypatingai lenkų laikytoje Vil- niaus vyskupijoje.

Visos buvusios bažnytinės riaušės Lietuvoje, nuo Sval- kijos Veisiejų ir Lazdijų, dar Seinų vyskupo Vierzbovskio laikais, iki paskutinių lenki- skųjų šunybų šv. Jokubo baž- nyčioje Vilniuje, ne kas kitas, tik lenkų "Narodovos Demokracijos" pasekėjų darbai. Nūnai-gi šitosios partijos idė- alams viešai sugrįvus, mes lietuviai turime tik pasidžiau- gti, nesa atgijime mes nusto- jome didžiausio savo priešo, juo labiau, kad nebesant galin- gų iki šiol Lietuvoje lenkų en- dekų, mes, galima sakyti, esa- me išvakarėse grįžimo prie savo liaudies — mūsų sulenkė- jusių dvarponių, o labiausia mūsų lenkiškųjų, sulenkėjusių- jų ir lenkuojančių dvasiškių, kurie atsidavę "endekams" ma- nė, kad teriojant lietuvių per- bažnyčias "Se bonum opus praestare Deo" (Joann XIV, tenai ir džiaugėsi liuosybėmis, tarsi senovės Lenkijoje, pilni- visko vien-tik Galicijos ponai romosios lietuviams šunybės,

LIET. R.-K. FEDERACIJOS KONGRESUI BESIARTINANT.

Sis amžius — tai gadynė, kurioje visi di- desnieji visuomenės darbai bei reikalai yra at- liekami sujungtomis, sukoncentruotomis jėgo- mis. Jeigu šiandien visos dirbtuvės dalina sa- vo darbus ir daugybę įvairių šakų ir kiekvienai šakai reikalauja darbininkų-specijalistų, — tai nemažiau kebliams visuomenės darbams ir- gi yra reikalingas darbo padalinimas į atski- ras šakas ir parinkimas kiekvienai šakai rei- kalingų darbininkų. Tokio padalinimo darbo ir suradimo tam darbui gerų darbininkų nega- li atlikti nei pavienis žmogus, nors ir išmin- tingiausias, nei mažas žmonių būrelis. Įvyk- dinimui panašaus dalyko yra reikalinga suvie- nyta, visos visuomenės spēka. Lietuviai ta- gerai suprato. Jie, rodosi, visųpirma įstei- gė savo pašalpines draugijas, nes jų tikslas ir reikalingumas jiems aiškiaus buvo supran- tami. Priešingai pašalpiųjų draugijų jie su- prato, kad vienybėje — galybė ir pradėjo spieptis į didesnę draugiją — susivienijimą. Iš to išdygo Susivienijimas Lietuvių Rymo- Katalikų Amerikoje.

Besiplėtodamas visuomenės gyvenimas Amerikos liet. dar toliaus ragino žengti prie vienybės, vienijimosi. Ir taip susitvėrė Blaivi- ninkų sąjunga, Moksleivių Susivienijimas, Vy- čiai, Moterų Sąjunga, Spaudos draugija ir k. Bet to dar permaža. Ypač lietuviams katalikams, kurių tikslu yra vykdyti gyvenim- man krikščioniškąją kultūrą. Gi sulig krik- ščioniškosios kultūros ne tas žmogus kultūrin- gas, kurs yra sotas, gražiai apsirėdęs ir pni- gų turis. Kad padaryti tautą vispusiškai kul- tūringą, krikščionišiai stengiasi visųpirma duo- ti jai apšvietą, pagerinti jos materialiąją bū- vį, pakelti jos dorą, trumpai tariant, suteikti jai kaip galima didesnę laimės dalelę iš viso- kio atžvilgio. Kada tas viskas bus atsiekta, tada tik mūsų tauta gaus pilnai kultūriškos tautos vardą. Kad iškilti ant taip augsto laip- smio, reikia ilgo, išvermingo ir nuosekliaus darbo. Toks darbas reikalauja nemažo pasi- šventimo, suvienijimo visos tautos dvasinių ir fizikinių pajėgų. Lietuviai katalikai ir tai suprato. Kad suvienyti visas savo jėgas ir nuosekliai varyti kultūros darbą, jie ir sutvė- rė L. R.-K. Federaciją Amerikoje, kuri viską tvarkytų.

Kadangi jau artinasi mūsų Federacijos kongresas, tai ir aš, kad nepasilikti pasyviu žiūrėtoju, sumanau atkreipti, šį rudenį įvyk- šiančio kongreso, dėmą į laikuriuos, mano nuomone, svarbiausius, mūsų gyvenimo reika- lus:

1) Amerikos lietuvių parapijinių mokyklų klausimas.

Čia, Amerikoje, lietuviams gyvenant tarp svetintaučių ir kitatikių, prisieina dėti paskutines pastangas, kad užlaikyti savo tau- tybę. Bet dažnai ir tos pastangos mažai te- gelbsti. Iš daugelio parapijinių lietuvių mo- kyklų vaikai išėina nemažiau suamerikonė- jusiai, kaip ir iš viešųjų mokyklų. — Tiesa, visų mūsų Amerikoje augančių vaikų negalės su- laikyti nuo amerikinizacijos nors ir geriausia sutvarkyta mokykla, nes čia darbas ne vien mokyklos, bet ir tėvų. Kaip žinoma, kairurie tautiška!i nesupratę tėvai stengiasi, kad jų vaikai promoktų šiek tiek anglų kalbos ir pradėtų dirbti pinigais; apie vaikų tautybę jie visai nesirūpina. Tokių tėvų vaikai ir virsta amerikoniais. Tokias ydas gali pataisyti tik tėvų susipratimas ir gera lietuviška mokykla.

Čia gi atkreipsiu mūsų Federacijos kon- greso atidą į mūsų vieną, tankiausiai pasitai- kančią, lietuviškų mokyklų ydą. Ta yda tai — stoka paveikslų, bei žemlapių, kurie galėtų duoti vaikams šiek-tokį supratimą apie Lie- tuvą, jos florą, fauną, gyventojus, miestus, so- džiūus ir tt. ir tt. Vaikas skaito lietuvišką skaitymo knygą, užėina ten daugybę visokių daiktų vardu, kurių jis gal niekad nematė. Kaip jam išaiškinti vien žodžiais, apipašako- jima? Sunku; tankiai net negalima. O reikia atminti, kad ko vaikas nesupras, to jis ir ne- mylės, prie to neprisiriš. Amerikoje neturi- me jokių "lithnologijos" muzėjų. Tai nors mūsų mokyklos lai virsta panašiais mažyčiais "muzėjais".

Dailės žvilgsniu mokyklos be tinkamų pa- veikslų yra panašios ir kazarmės. Tokiose mo- kyklose dailės skonio vaikai negali išlavinti. Bet negalima čia kaltinti ir mokyklų, kadangi tinkamų mokykloms paveikslų lietuvių ligšiol labai mažai ir tetrui. Taigi L. R.-K. Fede- racija ir turėtų pajudinti tą klausimą. Ko- rie paveikslai tinkamesni ir reikalingesni, tu- rėtų spręsti pedagogai, o Federacijos užduo- timi būtų surasti tokius pedagogus. Spau- dos draugija gal apsimtyti juos išleisti.

Daugelis mokyklų negali gauti tinkamų mokytojų. Ligšiol geriausiomis mūsų mo- kyklų mokytojoms buvo šv. Kazimiero seserys- vienuolės, bet šv. Kazimiero vienuolynas, de- lei lėšų stokos, negali prirengti užtektinio skai- čiaus mokytojų. Lietuvių priedermė paremti tą vienuolyną ankoniis. Tą klausimą irgi turėtų būti pajudintas per Federacijos kon- gresą.

2) Lietuvių kolegija Amerikoje.

Lietuviai ligšiol turėjo vos tris augštes- nes mokyklas: "Saulės" kursas Kame, "Zi-

burio" progimnaziją Marijampolėje ir šv. Kazimiero Seserų seminariją Chicagoje. Ne- senai spaudoje buvo pajudintas klausimas apie įsteigimą Lietuvių Universiteto. Labai malonu būtų turėti net savo universitetą, bet kaip- gi prie to prieiti? Įsteigimas vidutinio uni- versiteto su 4-5 fakultetais apsieitų apie mi- lijoną dolerių, o jo užlaikymas — apie \$400-000 metams. Apie sudėjimą tokios sumos pi- nigių šiuo laiku dar negalima rimtai mąstyti.

Bet apie įsteigimą kolegijos tai jau senai laikas pagalvoti. Jeigu mes pajėgiame išlai- kyti tris virždinėtas mokyklas, tai prie didė- snio subruzdimo, jėgų intempimo galėtume už- laikyti ir lietuvišką kolegiją. Kolegijos reika- las jau šiandien mūsų gyvenime labai atjau- čiamas; net apie 400 lietuvių moksleivių čia, Amerikoje, yra išsimėję po įvairias svetintau- čių mokyklas. Ten jie ir ištausta, turi pri- tirti daug nemalonomų.

Svarbu yra pradėti, kad ir mažesni darba, o paskiau jį padidinti, išplėtoti. Dabar-gi, kad negaisinti brangaus laiko, įsteigkime nors gerą kolegiją, kur lietuvių moksleiviai galė- tų rasti sau tinkamą prieplauką.

3) Lietuvių katalikų spaudos reikalai.

Labiausia durintis tiesiog į akis — tai mū- sų spaudos klausimas. Šioje srityje pas mus visko trūksta: laikraščių nedaug ir tie ne- perpūliai išsilaiko dėl prenumeratorių sto- kos, gerų populiarių knygų mažai teisėna, tik-kai susitvėrusi Spaudos Draugija dar silp- nų, jos veikimas dar neįspletotas. Į šį da- lyką Federacijos kongresas ir turėtų atkreip- ti ypatingą dėmą. Reikėtų praplėsti Spau- dos Draugijos veikimą, pasirūpinti įsteigti ka- talikų laikraščių agentūras ir Laikraštinių Są- jungą.

4) Susivienijimas visų lietuvių katalikiškų pašalpiųjų draugijų.

Draugijų tvėrime, ypač pašalpiųjų, pas lietuvių yra toks paprotis, kad kiekvienas inžymesis "veikėjas" (kaip kada iš smuklės) tveria vis atskirą, "autonomišką" draugiją. Vidutinėje parapijoje yra 5-6 ar daugiau to- kių draugijų su 500-800 nariu. Tokių drau- gių tarpe tankiai pasitaiko visokių "bankro- tų". Platinėje visuomenėje jos neturi beveik jokios reikšmės. Kad-gi pajėgus jas suvien- ti į vieną sąjungą, išdirbti kokią nors bendrą konstituciją, būtų atliktas labai didelis dar- bas: turėtume stiprią organizaciją su 50,000-80,000 narių ir dideliu kapitalu. Tokia pa- šalpinė draugijų sąjunga turėtų labai didelę svarbą mūsų pakrikusiam draugijų gyvenime ir abelnei visuomenėje.

Į būsiantį Federacijos kongresą reikėtų

sutraukti kuo daugiau tokių draugijų atsto- vų ir pasistengti suvienyti tas draugijas į vie- ną sąjungą, paliekant kiekvienai draugijai kaip galima platesnę autonomiją savytoviam veikimui.

5) Srovinių vienybės klausimas.

Šiandien lietuviai pasidalinę į tris sro- ves: katalikus, laisvamanius ir socialistus. Šios trys partijos ligšiol negalėjo prieiti prie pageidaujamų vienybės. Priežastis to nesu- tikimo benebus tame, kad socialistai ir laisva- maniai nori vadovauti daug už juos skaitlin- gesniems katalikams. Jie norėtų, kad katali- kai eidami į viešąjį gyvenimą, paliktų religiją už durų. Kadangi katalikams katalikystė yra viso jų veikimo Alfa ir Omega, visos kultūros pamatas, tai jie ir viešame gyvenime negalė- jo, negali ir negalės žengti be savo religijos. Iš čia ir pasirodo, kad vienybė lietuvių tarpe vargiai beįvyks; galimas būtų gal tik modus vivendi. Rodos yra reikalų, kuriuos visi lie- tuviai galėtų veikti vienybėje. Ypač dabarti- niam laike svarbu yra šelpti nukentėjusius nuo karės ir stengtis išgauti autonomiją Lie- tuvai. Bet kur čia eisi išvien su paskendu- siais tamsybėmis "klerikalais", gali dar išgauti kokią "klerikališką" autonomiją, — mano laisvamaniai su socialistais. Na, jeigu yra kur nors kokia socialistiška ar laisvamaniš- ka "Lietuva", tai veljame mūsų laisvamaniams ir socialistams geriausio pasisekimo išgauti jai laisvamanišką ar socialistišką autonomi- ją. Kadangi mums žinomoje Lietuvoje 80% visų jos gyventojų yra katalikai, tai jai kol- kas vargiai patiks kokia kokia, nekrikščioniš- ka tvarka. Bet mūsų priešai nenusileidžia. Jie nors ir nykštukais būtų, vistiek porės vi- siems vadovauti, nes vadavimas tai jų "mesianizmas", pašaukimas. Tokiomis sąly- gomis — vienybė negalima. Kad lietuviai ka- talikai galėtų šiame dalyke laikytis vienodų pažiūrų, tai L. R.-K. Federacijai ir-gi pride- rėtų tarti savo žodį.

Daug dar yra mūsų visuomenės gyveni- me įvairių keblumų, kuriuos reiktų prapali- nėti, iširti. Kadangi sulig priežodžio išėina; daug apžios — maž tenukais, tai ir per Fede- racijos kongresą reiktų nors ir mažiau kla- simų apsvaryti, bet užtai apsvaryti juos nuodugniai, vispusiškai. Delto ir kongresas turėtų tęstis mažiansia 3 dienas.

Federacijos kongresas visiem privalo rū- pėti, nes ši organizacija yra svarbiausias ra- tas mūsų gyvenimo mašinos. Užtat ir turi- me rengtis prie ateinančio kongreso rimtai ir rūpintigai.

Feci quid potui, faciant meliora potentes!

K. Giedraitis.

ypatingai Vilniaus vyskupijoje, savaimi mažes!

Palytėjus lenkų dviasikiją Lietuvoje, savaimi negali užtylėti, apie lenkus ir sulenkėjus Lietuvos pasaulinius lenkystės apakalus, didžiausių mūsų veikėjų priešus šmeižikus.

Užmetus akį į pastaruosius 25-30 metų tautiškojo atgijimo metus, pažvelgus į Petrapilį, Vilnių, Kauną, Suvalkus, Galiciją, Poznanį, užsienius ir Ameriką — mes sutinkame ir legijonų lenkų šmeižikų ir visą armiją lenkiškų laikraščių, brošiūrų bei knygų, kurių vienintėlis inrankis buvo melas, vienintėlis tikslas — šmeižimas lietuvių kaip imant visame ir visur. Labiausiai lenkų numylėtasis inrankis prieš Lietuvos darbininkus — buvo nuolatiniai vieši priekaištinimai, kad Lietuvos atsigijimo darbininkai, tai vien rusofilai, rusų valdžios pasidavikai ir šnipai, rusų agentai, pataikūnai ir tt.

Ką gi mūnai, po p. Garusevičiaus bylai, pasakys mūsų ponai lenkai, kurių kiekvieną, drąsiai gali užklausti lietuvis "Czy byles pan w Berdyczowie?"

Kaip išrodo mūnai mūsų šmeižikai, tie visokie Babianškai, Korvin-Milevskiai, Hlaškai, Baranovskiai, Bartoševičiai, ar kad ir kunigai Kłopotovskiai, Ślikevičiai, Trzeciakiai, Cieskiai ir kitų, kitų daugybė be galo — be krašto!!!

Ar turint sąžinę, nepriderėtų jiems mūnai atsaukti savo šmeižimus, prieš D-rą Basanavičių, pp. Silvestraviečių, Malinoviškių, Petrą Vileišį ir kitus, taipgi prieš kunigus Ambraziejų, Burbą, Dambrauską, Olšauską, Maculevičių ir mane ir-gi galūtinai prieš Jo Eks. Zemaičių vyskupą Karevičių!!!

Jug surinktieji ir krūvą visokių Obstų, Brenšteinų ar Lioretų "pamfletai" atėityje darys amžiną gėdą lenkų tau-tai!!!

Tiesa, kad iš vakarykščių vokiečių, tai yra lenkų, su vokiškomis pavardėmis nieko mes gero tikėtis negalime, nes tai amžinas mūsų priešų, kryžievių, palukai, atsisakusiųjų Lietuvon ponauti, bet, man regis, kad ir iš sulenkėjusių baltgudžių ar lietuvių, visokių Hlaškų, Babianškių ar Korvin-Milevskių, mes panašiai nieko gero tikėtis negalime, nes tai "mamutai ir oportunistai", kurie, aciu lenkybei viešpatavo Lietuvoje ant mūsų nelaimingų kaimiečių sprando — iš tokių vyrų ar gi galima tikėtis drąsos, kad jie prisipažintų esą suklydę.

O gal ašen ir klystu, gal jie, maž jie ir viešai atsaunkti savo klaidas ir savo padarytą lietuvių veikėjams skriaudą... tik pasiremdamas rusų priekodžiu "Ne sulį žuravlia na niebie, a dai simičkų v ruki", aš patarčiau lietuviams, nelaukiant gero lenkiškojo ūpo, patiems tvertis darbo už savo teises, už skriaudą.

Dalykas, va, kame. Dar jau tebesant, prisiejo man 1880-1890 metais turėti rankose lenkų Galicijoje išduotą lenkišką knygą, kiek atnešu, "Czar-na Księga czyli gospodarstwo Moskali na Litwie i w Polsce" (Juodoji Knyga t. y. Maskolių ūkininkavimas Lietuvoje ir Lenkijoje), kame buvo surinkta daugybė faktų prieš rusus. Minėtieji metai buvo laikais didžiausio iniršimo lenkų prieš rusus.

Tai gi, pasinaudojant savo 500 metų lenkiškaisiais mokytėjais, kuo taip mėgstą didžiutis lenkai, ar nepriderėtų mūnai mūsų lietuviams, surinkti visas lenkų padarytas mums šunybės, nuo "Aušrai" pasirodžius (1883 m.) iki paskutinių ruzių šv. J. Kubo bažnyčioje Vilniuje — pridant gale lenkų pasielgi-

ma, telegramas ir atsišaukimus, kas link dabartinės Rusijos ištikimybės.

Taip surinktieji faktai, patys savaimi pliektų mūsų lenkūnus, būtų tai savotiškoji "Juodoji Knyga", nurodanti ateinančioms lietuvių kartoms lenkų brolybę ir sunkųjį erkščių kelių pirmųjų darbininkų Lietuvos atgimimo dirvumo, ir galūtinai sergėtų būsimasias kartas nuo šokių ar tokių "unių" su lenkais.

Kun. K. Prapuolenis.

NEKROLOGAS.

Rugpjūčio 23 d., 7-tą val. vakare, numirė plačiai vietinių lietuvių tarpe žinomas veikėjas, a. a. Juozas Alenskas. Laidotuvis įvyko 26 d. rugpjūčio; palaidotas tapo su bažnytinėmis apeigomis Kalvarijos kapinėse. Velionis Juozas gimė 1883 m. iš tėvų Jono ir Elžbietos (Žilinskaitės) Alensky, Suvalkų gub., Marijampolės paviete, Veiverių valsč., Patašino sodžiuje. Į Suv. Valstijas atvyko 1903 m. Pirmiausia apsigyveno Worcester, Mass. Iš ten 1906 m. atvažiavo į Waterbury, Conn., kur ir gyveno iki pat mirė. Velionis Juozas paliko dideliame nuliūdime moterį Konstanciją ir du vaikius: Juozuką ir Adeliją. Norints mirtis pakirto Juozo gyvybę, bet jo dori ir pavyzdingi darbai nenumirė. Ilgai atsimins Juozą tie žmonės, tarpe kurių darbavosi ir troško jų gerovės.

Važiujant į Ameriką, anot jo paties žodžių: vos galėjau šv. mišių maldas atskaityti. Apie rašymą, nebuvo nei kalbės! Pamatęs, kaip šioje salyje yra sunku būti "bemokslui" uoliai griebsi mokintis rašyti. Trumpu laiku netik išmoko, laiškus rašyti tėvams, bet bandė rašyti žinies ir į laikraščius: "Draugą", "Kataliką". "Zvaigždę"; juos skaitė ir platino tarpe savųjų draugų. Būdamas kataliku, niekados neapleisdavo šv. mišių, ir kitus prie to ragino; buvo didelis mylėtojas S. L. R. K. A., prigulėjo prie 91-os Susiv. kuopos ir buvo vienas iš tų, ką tą kuopą suorganizavo. Prigulėjo į sekantįjį baltgudžių draugijas: "Šv. Juozapo Brolijos"; buvo joje finansų raštininku. "Šv. Jėzaus Vardo" dr. jos, "Šv. Petro ir Povilo" ir S. L. R. Kat. Am. 150 kuopos. pirmininku. "Šv. Jurgio Kan-krintinio ir S. L. R. K. A. 71 kuopos. Iš to matoma, kad velionis Juozas ne buvo narių, tik ant "popieros" bet buvo begalo darbštas ir populiarus.

Po Chicago's Politiko Seimo velionis Juozas pirmas pradėjo raginti kitus, kad įstigtų "Tautos Fondo" skyrių, kuriam susitvėrus, užėmė pirmą vietą ir jo rūpesčiu tapo daug kveikta toje srityje. Žodžiu sakant, visur jo ir dirbo su didžiausia energija; ar tai draugijų susirinkimuose, ar parengtuose vakaruose Juozas buvo pirmutinis. Apie 1908 m. prigulėjo prie teatro draugijos "Aido" ir dalyvavo daugelio veiklų lošime. Buvo nariu ir besitveriančios "Lietuvių Darbininkų Sąjungos".

Sirgo trumpai. Subatoje, t. y. 21-mą d. rugp. apsirgo, Nedėlioje, man atėjus lankyti, buvo jau labai silpnas, vienok viešį reikalą nenustojė jam rūpėti. Sako — "drauguti, tu žinai, kad panedėlio vakare "Tautos Fondo" skyriaus valdybos susirinkimas! Susirinkimas buvo šaukiamas apkalbėti, kaip pakeičiant su rengti penkalbas p. St. Šimkui, kuris šia žadėjo lankyti 13-14 d. rugsėjo. Matai, aš esu silpnas, kalbėjo ligonis,

dalyvauti negalėsiu, tai būk taip geras užimk mano vietą". Gerai, atsakiau, nesirūpink Juozuti. Aš stengsiuos už tavę tą darbą atlikti.

Panedėlio vakare aš ateisiu tavęs aplankyti, tai man suteiksi daugiau žinių apie tai.

— Gerai, atsakė jis man... ..

Kuomet atėjau panedėlyj lankyti ligonio buvo 7-ta val.

vakare. Pasakė man, kad: — Juozas jau mirė.

Išspradžių maniau, kad tai sapnas!... Bet... Ne! Stai leis-džia ji į tamsią duobę. Ver-kia jo moteris, artimieji drau-gai... Taip jis mirė... Lai bū-na lengva tau, brangus drau-ge, šios šalies žemelė... Lietu-va, kurią taip karštai mylėjai, nebesulauks tave sugrįžtant.

Tavo draugas J. B. Š.

Mūsų Jaunimas

PROTOKOLAS LIETUVOS VYČIŲ III KON- GRESO, LAIKYTO 1 IR 2 D. D. LIEPOS M. 1915 M. CHICAGO, ILL.

Liepos 1 dieną, po iškilmin-gų šv. mišių šv. Jurgio para-pijos bažnyčioje tos pačios parapijos salėje prasidėjo Lietuvos Vyčių III-sai kon-gresas. Kongresą atidarė vi-ce-pirminin., A. Aleksandra-vičius. Dvasiško vadovo vie-tą užėmė kun. F. Serafinas. Posėdį pradėjo malda dv. va-dovas. Po maldos dvasiš-kas vadovas trumpa kalba pa-sveikino delegatus. Atsilan-kęs svety, p. St. Šimkus, ir-gi trumpa prakalbėle pasvei-kino delegatus. Kongreso ve-dėjum išrinkta P. Juškaitis, jo pagalbininku — L. Šimutis, pirmuoju raštininku — J. Sa-kalauskas, antruoju — M. Šu-kiutė, maršalka — P. Mulevi-čius.

Mandatų priėmimo komisi-jon paskirta: kun. P. Lapelis, kun. J. Vaičiūnas ir p-lė Mi-gauskaitė. Presos reikalus pa-vesta mandatų komisiijai ir kun. F. B. Serafinui. Išsių-sti telegramus pavesta tai pa-čiai komisiijai.

Posėdis 1-mas, po pietų.

Kongreso pirmininkas ati-daro posėdį, trumpa kalba paaiškindamas delegatams a-pie kongreso tvarką. Potam seka skaitymai telegramų ir laiškų. Telegramos gautos nuo kun. J. Šeštoko iš New York'o, nuo New York'o Vy-čių, nuo A. Keizio iš Hart-fordo, nuo Hartfordo, Conn. Vyčių. Paskiau pirmininkas išsuka centro raštininką per-skaityti pereinio L. V. II kon-greso protokolą. Protokolas priimtas su mažu pataisymu. Centro raštininkas praneša, turis centro valdybos laikytų susirinkimų protokolus. Kon-gresas dauguma balsų sutin-ka tuos protokolus išskausyti. Visi protokolai priimti.

Centro valdybos raportai.

Iš priekšasties ligos, centro pirmininkas, A. Norkūnas, negalėjo atvykti pirmą dieną kongresan. Vice - pirminin-kas, A. Aleksandravičius, praneša, kad jokio raportu ne-turis, nes centro pirmininkas jam jokių žinių neprisiuntęs. Centro raštininkas, A. Ra-čkus, išduoda raportą iš L. Vy-čių organizacijos stovio. Su-lyg jo raportu pasirodė, kad L. Vyčių organizacija turi su-virš 3,000 narių, tarpe kurių yra daug moksleivių iš auk-štyjų mokyklų, kaip va, aka-demijų, universitetų. Ra-portas kongreso priim-tas. Toliaus raštininkas skaito raportą iš savo veik-timo L. Vyčių naudai. Pasi-rodė, kad centro raštininkas pasakė 16 agitatyviškų pra-kalbų. Susiradė su penkiomis didžiausiomis kitataučių or-ganizacijomis. Už uolų pasi-darbinimą kongresas rašti-ninkui išreiškė padėką atei-dingam vieną čarterį

Finansų raštininkės O. Ka-šėtaitės raportą išduoda A. Račkus. Per išstisus metus inplaukė į Centro kasą \$206.16 Išlaidų buvo \$86.68. Ka-soje randasi \$119.48; toliaus skaito kuopas, kurios neuži-mokėjo centrai ir yra suspen-duotos. 4 kp. deleg.: A. Alek-sandravičius, kun. J. Vaičiū-nas, K. Valteraitė, L. Burbas, J. Juodelis, P. Žagunis, L. Šimutis ir 16 kp. — P. Gu-das, M. Janušauskienė, M. Gurinskaitė, P. Mulevičius, J. Karosas ir P. Baltutis protes-tuoja prieš tai ir kaltina fi-nansų raštininkę neapsižiūri-jime, nes tarp kitų kuopų su-spenduota 4 ir 16 kuopos, ku-riuos pilnai užsimokėjo už pir-mą pusmetį 1915 m. prieš kon-gresą.

Presos narys, kunigas F. B. Serafinas, praneša kon-gresui, kad telegramos šv. Tė-gui siųsti negalima dėl ka-rės priežasties. Kongresas nutarė pasiųsti telegramą A-paštališkam šv. Tėvo delega-tui Washingtonan, o taipgi pasveikinti ir Suv. Valstijų prezidentui, Wilsonui. Priei-nama prie svarstymo me-tinių centrui mokesčių. Kį-la klausimas: ar kuopos pri-valo siųsti centrui pusmetinę duoklę prieš kongresą ar sulig konstitucijos nurodymu. Po trumpam šio reikalo apkalbė-jimui, pirmininkas leidžia klausimą per balsus. Nubal-suota, kad pusmetinę duoklę siųsti reikia centrui nevalius 30 d. liepos ir 30 d. gruodžio m. m. Tuomi tas klausimas užsibaigia ir viešai kongrese atsaukta neteisingas kuopų su-spendavimas.

Iždininkės, p-ios Juškienės, raportas priimtas. Kasoje turi \$122.68.

Dvasiško vadovo raportas.

Dvasiškas vadovas, kun. F. Kemešis, prisitūnė raportą laiškų. Praneša, kad palū-dijimus apie Velykinės išpa-žinties atlikimą gavo tikiai nuo penkių kuopų. J. Saka-lauskas patėmija, kad dvasiš-kas vadovas, persikeldamas iš Chicago's, nepermainė savo antrašo organe "Drauge". Kur tai gal kuopos nežinojo kur siųsti paliudijimų. J. Karosas praneša, kad "Dra-ugo" redakcijoje yra prisijū-sta kelių kuopų paliudijimai, kurie bus tuojaus išsiųsti dvasiškam vadovui. Kongresas paskyrė kuopoms mėnesį laiko prisitūnimui paliudijimų.

Literatūros komisijos raportas.

J. Ramanauskas praneša laiškų, kad per praeitus me-tus parašė į svetintaučių laik-raščių apie Vyčių organizaci-ją 69 žinias ir į lietuviškus laikraščius 25 žinias. Rapo-rtas priimtas.

Kongresas išrenka komisi-ją del pertikrinimo centro knygų. Komisijon imina: P. Gi-bavičius, K. Ivinskis ir M. Gurinskaitė.

Kongreso pirmininkas, P. Juškaitis, išduoda raportą iš savo veikimo. Praneša, kad čarteris del Massachusetts valstijos yra išimtas ir nusių-ding į Brookton, Mass. J. Kaupas inėša, kad būtų nau-dinga išėmus vieną čarterį

ant visų valstijų. Delegatai pataria pakviesti adv. A. Šla-kį, kuris plačiau paaiškintų a-pie čarterio išėmimą. Gauta žinia, kad advokato nėra na-mie. Pasitarti su advokatu ir išimti čarterį ant visų Su-vienytųjų Valst. pavestas bū-siančiai L. V. centro valdybai. Pertrauka 15 min.

Posėdis 2-ras.

Kun. F. B. Serafinas skaito sureduotas prez. Vilsonui ir Apaštališkam delegatui tele-gramas. Telegramų tekstą kongresas priima ir užtvirti-na.

Svarstoma apie prisega-muosius L. V. ženklelius. A. Račkus aiškina, kad per pe-reitą Lietuvos Vyčių II kon-gresą, vardan demokratišku-mo, buvo nutarta padirbti si-dabriniai ženkleliai. Kį-la klausimas, kodėl dabar vieto-je sidabrinų - auksiniai. A. Račkus aiškina, kad per Poli-tiškąjį Seimą Chicagoje, p. A. Norkūnas su keliomis ypaty-mis išdirbo ženklelių projektą ir padarė vietoj sidabrinų — paauksuotus. Kongreso dele-gatai nurodo, kad ženkleliai visai netikę: greitai paauksa-vimas nusišeria. Inėša, kad išrinkti komisiiją susižiūni-mui kiek tų ženklelių yra pa-daryta. A. Račkus aiškina, kad tuos ženklelius išdirbinė-ją pats A. Norkūnas ir kad ženkleliai yra jo užpatentuoti Washingtone ir niekas kitas negali panašius ženklelių iš-dirbinėti. Kongresas peikia p. A. Norkūno sauva-lišką pasiūlymą. Dauguma delegatų išreiškia pageidavi-mą, kad Norkūno patentas bū-tų panaikintas ir visos teisės būtų atiduotos L. V. or-ganizacijai. Susišėmimui su A. Norkūnu, kongresas pa-skiria komisiiją iš J. Kaupo ir P. Mulevičiaus.

Centro raštininkas, A. Ra-čkus, skundžiasi kongresui, kad atspauzdinimui apliki-cijų centro iždininkė nedavė pinigų. Aplikacijos jau su-redaguotos. Kongresas nuta-rė paimti pinigų iš centro ka-sos atspauzdinimui reikalingų aplikacijų.

Toliaus svarstoma kun. F. Kemešio atspauzdinimą apli-kacijų delei velykinės išpažin-ties. Centro valdyba prane-ša, kad spaustuvis bila dar neapmokėta.

Nauji inėšimai. Inėšama, kad reikalinga papildyti L. V. konstituciją. Vienbalsiai užtvirtinta, kad į L. V. or-ganizaciją nebūtų priimami ri-ariai, prigulintieji prie priešin-gų katalikiškam veikimui or-ganizacijų. Inėšama ir svar-stoma apie reikalingumą Lie-tuvos Vyčių organizacijai antspaudo. Po trumpu svar-stymo nutarta padirbti cent-ri metalinę antspaudo. To-liaus eina klausimas apie ku-opas pavesti Centro valdybai, kuri išdirbs kuopoms vieno-kias antspaudo. J. Saklauskas ir B. Šimonis kalba prie-šais, būtent, kad kaikuriuos ku-opos jau turi pasidarę antspau-das ir neparanku būtų joms naujas gaminti. Leidžiama per balsus. Nubalsuota, kad kuopoms, kurios jau turi sa-vas antspaudo, nereikės dirbti naujų. Eina svarsty-mas kokio pavidalo turi bū-ti antspaudo. A. Račkus per-stato kongresui pavyzdžius antspaudo. Kongresas vien-balsiai priima. Toliaus inėša-ma, kad reikalingas L. Vyčių nariams diplomai. Vienbal-siai priimta A. Račkus per-statytą gongresui diplomą originalą. Nutarta atspau-zdinti 5,000 egz. diplomų. Dar-bas pavestas Centro Valdy-bai.

Už pasidarbinimą L. V. org. A. Račkus iš centro kasos pa-skirta \$10.00 honoraro. Taip-gi nutarta, kad L. Vyčių ku-opos, sulig savų išgalių, paau-ksuotų A. Račkui kiek nors,

Rubliai dar niekad nebuvo taip pigus, kaip šandie.

Dabar yra laikas atsiminti apie jūsų gimines Lietuvoje, pasiunčiant jiems kelius rublius.

Bet pirma negu jūs tą darysite, pasimatykite su mumis, nes mes tikrai jums galime sutapyti prie pinigų siuntimo, nežiūrint kaip mažas ar didelis jis būtų.

Visados daryk biznį su

Peoples Stock Yards
STATE BANK
Prie Ashland Ave. ir 47 gatvės
Seniausia, Didžiausia ir
Užtikimiausia BANKA
Vakaruose nuo Stock Yards

kaipo moksleiviui ir darbščiam L. V. organizacijos veikėjui.

Kun. F. B. Serafinas atiduoda kongresui bilą ant \$1.42 už nusiuntimą dviejų telegramų į Washingtoną. Kongre-sas priima.

Raštininkas perskaito tele-gramą gautą nuo V. Juškos iš Brookton, Mass.

Posėdį pirmininkas uždaro 6 val. vakare.

(Pabaiga sekančiam "Dr." n.)

VYČIŲ KRONIKA.

Chicago, Ill. Vienas iš svarbiausių pereinios savaitės atsitikimų, įvykusių Lietuvos Vyčių veikime, — tai Chicago's apskrčio susirinkimas, kuriame galūtinai sutvarkyta reikalus statymo paminklo ant kapo a. a. Petronelės Laurinaitės. Išrinkta tam tikra komisiija, kuri pasirūpins tvarkymu aukų ir išleidimu atsi-saukimo į Vyčius. Pradžiai su-mesta 21 dol. aukų; aukotojai — visų kuopų delegatai ir ap-skrčio susirinkimą. Paskir-tasis paminklo statymui kasie-ris paskatytas po kaucija 5,000 dol.

Minersville, Pa. Kaip praneša p. J. Miliauskas, čia susiorganizavo nauja Lietuvos Vyčių kuopa. Netrukus žada prisidėti prie centro.

Bridgeport, Conn. P-nas A. Račkus rašo, kad Bridgepor-to, Conn. susidarė Lietuvos Vyčių kuopa iš 25 narių.

L. Vyčių centro valdybos susirinkimas. Rugpjūčio 25 d., Chicagoje įvyko Lietuvos Vyčių Centro valdybos susirinkimas. Nutarta įvykinti ne-mažai naujų dalykų. Centro valdybos susirinkimo protokolas tilps sekančiame "Draugo" numeryje.

Pageidautina, kad visos kuopos atidžiai tėtųjų tilpstant čius organe pranešimus, palie-dančius Vyčių veikimą; svar-besnius pranešimus kuopoms reikėtų perskaityti savo susirinkimuose.

Worcester, Mass. Šio miesto Vyčiai rengiasi prie I išdirbi-nių parodos. Prisiųsta paro-don daug išdirbinių. Žada-ma leisti ir didelį, gražiai ili-struota. parodos albumą.

P. Mulevičius.
L. V. Centro raštinin.

CHICAGOS VYČIŲ APSKRITIES SUSIRINKIMAS.

Chicago's Liet. Vyčių kuopų delegatai susirinko 27 d., 1915 m., šv. Jurgio par. salėje. Inieijatyvą susirinkimui davė L. Vyčių 4 kuopa. De-legatų pribuvo nuo 7 kuopų, visuo 33. Neatsilankius apskri-ties pirmininkui, p. M. E. Zal-dokui, susirinkimas tapo atib-darytas per p. A. Aleksandra-viečių.

Kadangi tas nepaprastas susirinkimas tapo suauktas pa-kliai apkalbėti pastatymą pa-minklo ant a. a. draugės Vy-tės, p-lės Laurinaitės, kapo, tai apie tą daugiausia ir buvo

kalbama. Paminklo pastaty-mu rūpinis išrinkta tam tikra komisiija ir aukų rinkėjai. Komisiijos pirmininku liko p. A. Aleksandravičius, rašt. — P. Mulevičius, ižd. — P. Baltu-tis, ižd. glob. — P. Virbiekas ir F. Nutautaitė. Aukų rin-kėjai nuskirti: 14 kp. — B. Lukštas ir K. Liudinskis, 16 kp. — P. Baltutis, 13 kp. — P. Virbiekas ir p-lė L. Tiriū-naitė, 4 kp. — A. Aleksandra-vičius ir p-lė F. Nutautaitė, 22 kp. F. Valuckas, 8 kp. — A. Mockus, 24 kp. — A. Duda.

Aukus nutarta rinkti per 6 mėnesius, o po to užsimti pa-minklo pastatymu. Nemažiau 25c. aukų davusiųjų pavardės paskelbti laikraščiuose. Ižd. ninkas bus po kaucija. Komisiijos Valdyba išrinks naują fondui tam tikrą vardą. Se-kantį komisiijos susirinkimą nutarta laikyti sykiu su pa-prastu apskrities susirinkimu.

I naujį fondą aukuoja:
Po \$2.00 aukuoja: P. Baltu-tis ir P. Virbiekas. Po \$1.50: A. Aleksandravičius. Po \$1.00 aukuoja: P. Mulevičius, J. Mi-ckeliūnas, J. Karosas, S. Ki-bartas, P. Varakulis, Z. Via-gird, P. Piktuzis, J. Moc-kus, B. Kazlauskis, P. Valu-ckas, J. Grinius, Rukštalis, T. Zingeras, L. Tiriūnaitė, Za-landauskaitė. Po 50c.: Stra-sevičius. Viso \$21.00.

F. Nutautaitė,
Susir. rašt.

ATHOLIO JAUNIMO DOMAI.

Orui atvėstant ir užsibaigus piknikams, L. Vyčių 10 kuopos nuo rugsėjo 7 d. atidaro vakarinius kursus, kiekvieno antradienio vakarais, lietuvių pobaznytinę salę, Oak gatvė. Pradžia visuomet 7:30 v. v.

Kursuose bus mokinama šių dalykų: išguldoma lietuviška kalba, gramatika, Lietuvos istorija, geografija, mokinama rašyti, aritmetikos, anglų kal-bos ir ant galo diskusijas dar-ryti.

Viršminėtas kursas gali lan-kyt netik Vyčiai, bet ir visi kiti, kurie tik norės, nes į šiuos kursus atdaros darys kiekvienam. Tik neprigulin-tieji prie Vyčių įstodama į kursus turės mokėti po 25c., o toliau nuo kiekvieno mėnesio po 10c. Tai visai maža mo-kėstis ir kiekvienam prieima-ma. Vyčiai nemažai išmoka, kad apmokėjus už vietą, kuri yra nusamdoma.

Matome šiandieną reikalą šviestis. Matome kokią vertę turi mokslas; ir kaip sunku yra, ypač šioj šalyj gyventi be-raščiui, nepažįstančiam skait-linės ir kitų reikalingų dalykų kasdieniniame gyvenime. Ži-rint į tą visą norom nenorom žmogus verčiamas esi moky-ties, nes pats gyvenimas iš-šaukia. Todel Atholio jaunai-mas prie švietimo darbo, o ateityje iš to nemažą naudą apturėsime!

L. V. 10 kp. pirm.
A. P. Grigaliūnas.

PAIEŠKOJIMAI.

Paieškau Antano Janulaituko, Suv. gub., Marijampolės pav., Pajūrio miestelio. Girdėjau gyvena apie Wilkes Barre, Pa. Labai melsčiau iš to krašto žmonių ar jo paties pranešti man, nes turiu svarbų reikalą.

A. Meky
Water st., Hudson, Mass.

DRAUGIJŲ REIKALAI.

TAUTOS FONDO VALDYBA
Pirmininkas Dr. A. K. Rutkauskas, 2302 So. Leavitt st., Chicago, Ill.
Raštininkas Adv. A. A. Šlakis, 3255 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Išdavininkas B. Vaišnora, 1514 Carson st., S. S., Pittsburgh, Pa.
Išdo globėjai:
A. Nausiedienė, 917 W. 33 st., Chicago, Ill.
Jonas Jaroševičius, 1048 Washington st., Norwood, Mass.

LIETUVOS VYŲ CENTRO VALDYBOS ANTASAI:
Dvasiškas Vadovas, kun. H. J. Vaičiūnas, 3230 Auburn ave., Chicago, Ill.
Pirmininkas, Jonas E. Karosas, 3337 8d. Morgan st., Chicago, Ill.
Pirm. pagalbininkas, p-lė Matilda Sukutė, 11 Alpine st., Worcester, Mass.
Protok. Raštininkas, P. Mulevičius, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.
Finansų Raštininkas, P-lė S. Slegaitė, 1427 So. 48th St., Chicago, Ill.
Išdavininkas, P. P. Baltutis, 3261 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Išdo globėjai:
A. A. Aleksandravičius, 732 W. 19 st., Chicago, Ill.
P-lė Stanislaiva Kačinskaitė, 10926 Edmore ave., Roseland, Ill.

SVENTO MYKOLO DRAUGIJOS, ROCKFORD, ILL. VALDYBOS ANTASAI:
Pirmininkas, Kazimieras Miklas, 1025 S. Main St.
Vice-pirmininkas Miklas Jankevičius, 1614 15th St.
Protok. Raštininkas, Jonas J. Moraitis, 1530 S. West St.
Finansų Raštininkas ir Išdavininkas Pov. P. Petrenas, 422 Island ave.
Išdo globėjai: Jonas Zubinas, 1129 S. Church St.
Vincentas Kadzevičius, 411 Island st.
Maršalka, Kazimieras Brazas, 1543 S. West St., ir Izidorius Komza.

DRAUGYSTĖ SV. JURGIO KARBELVIO, NORWOOD, MASS.
Pirm. Pr. Kuras, 457 Pleasant st.
Pag. P. Kudirkas 31 Franklin st.
Prot. Rašt. J. Vereskas, 1184 Washington st.
Fin. Rašt. V. Sereika, 568 Pleasant st.
Išdavininkas V. Kavaliuskas, 83 Staravant ave.
Išdo globėjai: K. Spridavilka, 1025 Washington st.
S. Vitkauskas, 1038 Washington st.
Maršalka G. Globas, 61 Staravant ave.

DRAUGYSTĖ SV. JONO EVANGELISTO CHICAGO, ILL. VYRIAUSYBĖ.
Prez. Ig. Liekavičius, 1930 S. Union ave.
Vice-prez. Juoz. Simenas, 911 W. 19th Pl.
Prot. Sekr., S. Dargis 638 W. 18 st.
Fin. Sekr., Petras Olszavskis, 718 W. 15th st.
Kasirinkas Ant. Leknickis, 1445 So. Sangamon st.
Maršalka Petras Augustinas 713 W. 17 Pl.
Susirinkimai paskutinį nedėdienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Dievo Apveltos parapijos svetainėje, 18 ir Union gatvės.

NEKALT. PRASID. PAN. SV. DRAUGIJA, WAUKEGAN, ILL. ADMINISTRACIJA:
Pirmininkas — Osa Vasiliūtė, 1349 So. Lincoln St., Waukegan, Ill.
Vice-pirmininkas — Anastazija Pavilykė, 1349 So. Park ave., Waukegan, Ill.
Protok. rašt. Antonina Kasiliuskaitė, 1345 So. Park ave., Waukegan, Ill.
Finansų rašt. — Elžbieta Nevardauskaitė, 1221 Victoria st., Waukegan, Ill.
Kasirinkas — Marijona Zeleniakutė, 1320 So. Lincoln st., Waukegan, Ill.

DRAUGYSTĖ SV. JONO KRISTYTOJAUS, MELROSE PARK, ILL. VALDYBA:
Pirmininkas J. Zvirblis, Box 595 Melrose Park, Ill.
Pirm. pagalb. V. Kūdolas, Box 151 Melrose Park, Ill.
Org. užlūr. prot. rašt. A. Jasinskis, 1300 St. Charles ave., Maywood, Ill.
Finansų rašt. A. Samaliova, Box 593 Melrose Park, Ill.
Kasirinkas J. Stefanovičius, 5001 12th st., Cicero, Ill.
Susirinkimai būs kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio, pirmą val.

po pietų J. Vaitchilio svetainėje, 2012 Lake st., kampo 21 gatv. Melrose Park, Ill.
DRAUGYSTĖ SV. MYKOLO ARCH-NIOLO, COLLINSVILLE, ILL. ANTASAI:
Prezidentas Juozas Gudelauskas, 239 N. Hesperia st.
Vice-prez. Jonas Šimkauskas, 514 Antam ave.
Prot. rašt. Jonas Rudinskis, 600 N. Guernsey st.
Finan. rašt. Pranas Stankaitis, 916 High st.
Kasirieris Miklas Gudelauskas, 401 N. Hesperia st.
Rink. Andrius Šimanavičius, 18 Wing st.
Izidorius Kimutis, 315 N. Center st.
Kasos glab. N. Giknis, 608 W. Short st.
Jonas Norkus, 904 Vandalia st.
Maršalka Juozas Rimkus, 902 Vine st.
Lankytojai ligonij:
Vincentas Kimutis, 315 N. Center st.
Juozas Prismontas, 607 Autumn ave.
Metiniai susirinkimai atsiūnami 2 ketvergų sauso m. Pusemetiniai 2 ketvergų liepos. Paprasti susirinkimai atsiūnami, kas 2 ir 4 ketvergų kiekvieno mėnesio.

SVENTO ANTONO DRAUGIJOS, WAUKEGAN, ILL. VALDYBOS ANTASAI:
Pirmininkas: Steponas Kelotis, 1344 So. Jackson St.
Pagalbininkas, Kazimieras Burba, 1416 So. Park Ave.
Protok. Raštininkas, Antanas Samoška, 1338 Sheridan Road.
Finansų Raštininkas, Jozasas Šemulinas, 759 Marion st.
Kasirinkas, Antanas Bakšys, 1327 So. Victoria St.
Kasos globėjai:
Jozasas Skudziškis, 1115 — 10th St.
Raimonda Rulavičiūtė, 1330 So. Jackson St.
1. Maršalka, Pranas Dapkus, 1407 So. Park Ave.
2. Maršalka, Antanas Džurgis, 1327 So. Park Ave.
Sv. Jono Jurgio Draugijos, Skerovog. W. valdybos adresas:
Pirmininkas Skiris Antanas, 909 Indiana ave.
Pagalbininkas Bubnis Juozas, 735 Indiana ave.
Raštininkas Butkauskas Juozas, 1015 Clara ave.
II. Raštininkas Brusokas Antanas, 1019 Dilanham ave.
L. Katalikiškų D. S. Brooklyn.
Kasos globėjai:
Gelburda Petras, 1002 Clara ave.
Rūkauskas Matusas, 1133 Michigan ave.
Kasirinkas Grigaliūnas Tamošius, 1437 S. 11st.
Maršalka Buividas Juozas 1439 S. 9 st.

SKELBIMAI.

NAUDA IS MAISTO.

Be apetito, arba be reguliariško virškinimo maistas ne išduoda naudos, kuris sukelia apetitą, sužadina virškinimą ir reguliuoja išsivalymą, yra netiesioginiu maistu. Pavzdžiui, paimt Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Eli-xiro sutaisymą, kuris užga-nėdina visus tuos reikalavi-mus. Jis yra padarytas iš raudonojo vyno ir todėl jis pats savyje yra maistu. Jis sužadina virškinimo organus prie darbo ir duos jiems už-tektingai stiprumo, kad jie ga-lėtų atlikti savo darbą be di-delio stengimosi. Atsitikime užkietėjimo vidurių ir kitose su tuom surišiose negalėse, arba per tą priežastį apsirėi-kusiose, irgi jis duoda lengvą ir tikrą pagalbą, o taipgi ir daugybę skilvio ir žarnų ne-galėsi, taipgi silpsnuose ir nerviskumuose. Kaina \$1.00. Aptiekose. Jos Triner, Man-ufacturer, 1333-1339 So. Ash-land ave., Chicago, Ill.

Raumenų reumatizmas ir neuralgija reikalauja Triner's Liniment'o. Jis paprastai greit paliausuoja nuo skaus-mų. Kaina 25 ir 50c.; per kra-są 35 ir 60 centų.

MOKYKIS BARBERYSTĖS.
Praktiški Nurodymai.
Išmokymas \$25.00.
Inrankiai duodami.
Tri-City Barber College,
606 W. Madison st., arba 819 State st., Chicago, Ill.

KRIAUCIŲ KIRPIMO MO-KYKL.
Mokiname vyrus, merginas ir moteris kirpti moteriškus kotus, sejonus, jekes, dreses, išsiuti knypkiam skylutes. Mokykla at-dara vakarais nuo 6 iki 9 val.
BLEEK'S SCHOOL
3302 So. Morgan st., Chicago, Ill.

ABC

Rašymo ir Skaitymo

Pradžiamokslis

Sutaisyta Juozo Domijoničia

Gaunamas

"DRAUGO" Knygyne

Vienas delei peržiūrėjimo ga-lima gauti prisiunčiant 25 c. krasos ženkleliais

"DRAUGAS"

1800 W. 46th St. CHICAGO.

Moteris!!

Nesivarginkit su senos rūšies prosoms. Vartok "Imperial" No. 15 "Imperial" užkaišta pati per-savę vartojant kerosiną, gasoli-ną arba alkiolį. Sveria 5½ sva-rų. Už porą centų išprosuosi visos savaitės skalbinius. Gali prasuoti kur tik nori: Grūdėjų, sklepe ar laukė po žaliu medeliu. Ner'šta ir nera smarvės; galvą nekun-dės. Kaina su prisiuntimu į ta-vą namus \$4.00. Gwarantuojame. Jei nepatinka gali grąžinti, o mes sugrąžinsime visus pinigus. Tau pyk sveikata, turtą ir laiką.

Rašyk, ateik arba telefonuok.

NEW ERA SALES CO.,
6329 S. Fairfield av., Chicago, Ill.
Tel. Prospect 456.

CLEVELANDO.

Lietuvos Vyčių 25 kuopa rug-sėjo 5 d. rengia vakarą. Bus va-dinta 4 aktyv drama "Lityoma-nai". Prieš tam bus dainos ir kitokie pamarginimai. Ant galo šokiai. Clevelandiečiai kviečiami koskaitlingiausiai susirinkti ir prisizūrėti jaunimo veikimui. Vakaras atsiliks Veruarts Turn saleje, 1608 E. 55 gatv. kampo Harlem ave.

Šv. Katalikiškas Laikraštis

"SAULE"
Jau 25 metai, kaip liecia 123 U-terninkas ir Petycia. Premaner-ta kasuoja metams Amerikoje \$2.50 metams, pusei metų \$1.25. Ruošioje ir Europoje \$3.50 metams, \$1.75 pusei metų.
Rašykite liadian, o gausite vieną numerį pasizūrėjimui dykal, ad-resuojant
W. D. BOCKOWSKI — CO.
Mahanoy City, Pa.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

Pasekmingas, moki-liskas gydymas dykal del vynu ir moterių. Ar silnka jums plau-ka? Ar prazile jusu plau-ku nuo metu? Ar užkreiti roklas nora ne sveikumas ir linpanti jie? Ar randas plaukotes, miedas odos galvą? Ar plinkti, bel pra-dedi plaukti? Ar kenda kas is-gu, tai stenkites apsu-gu jusu prigimta kalba:
"TEISYBE APIE PLAUKUS."
Parasita europos gar-singo specialiste, kuri-oje randas ivairios ži-nios:
Gražybę plauku, su-dėjimas plauko ir odos galvos. Priešatini siln-kimo plauku ir šilumos — Kaip užlaikyti svei-ka? Ir išauginti plau-ku — Ir kaip tai išpa-kuo savitis turėti gra-žius plaukus — Žili plau-ka! — Būdas — Ir deka-vones nuo užgandintu kigtu.
Keturvirtoje savaitė.
GYDYMAS DYKAL.
Mūsų galime perti-krenti kieviena, kad gyduoles CALVACURA suikalo silnkinia plau-ku pradina plaukotes ir augina gražius plau-ku. Uš 10 centu arba krasos mairama pri-ustus apku su jusu antrašu. Mes išduo-ma kiekvienam dolo-rine deute Calvacura — os N. 1 ir kngute "Taisybe Apie Pla-ukus". Išplaukute se-mian atpausinta kupons ir siugute liadian. **UNION LABORATORY, Box 87, Union, N. Y.** Siugiti i dedamas 10 centu del apmo-kejimo kadia perstutimo. mieldio Siu-ati man tojus juau dolerine deute Cal-vacura N. 1 ir kngute "Taisybe Apie Plaukus". (Pasiugute syktu kupona su antrašu.)

Naujas Juokų Laikraštis

Nuo 1 d. spalio mėnesio pradės eiti vienatinis viso Amerikoj, mėnesinis juokų ir satyros laikraštis,

"Amerikos Pranašas"

kurs neužgaus nei kataliko, nei eieliko, nei tautininko, bet visiems vienedai pranašaus ir nuo visų ims po 1 dolerį i metus.

"Amerikos Pranašas"

pranašaus tik vieną kartą i mėnesį. Tuojau reikalingi agentai, kurie nuo kiekvieno dolerio gaus 25 centus. Apart to, kiekvienas agentas už kiekvieną šimtą surastų prenumeratorių gaus po 5 dolerius dovanų. Meldžiame tuojau siųsti prenumeratorius ir korespondencijas. Pirmą No. "A. P." visi gausit veltui tik prisiųskit savo adresą.

ONA JANUŠYTE leidėja
TELEFORAS JANUŠAS redaktorius
Box 576 : - : Forest City, Pa.

Nauja Knyga Šv. Kazimieras

TURINYS

1. Šv. Kazimiero gyvenimas ir jo reikšmė mūsų tautai. Kun. P. L.
2. Šv. Kazimieras jaunimėnės idealas. K. U.
3. Tėvynės meile. D-ras A. K. R.
4. Giesmė i Šv. Kazimiera Pranas

Kaina 20c.

Pusė gryno pelno skiriama "Tautos Fondui"

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St. Chicago, Ill.

Jau išėjo iš spaudos 4 numeris "Pažangos"

Literatūros, Mokslo, Politikos ir Visuomenės Menesinio Žurnalo.

"PAŽANGA,, elna tautiškaikriksčloniškoje dvasioje.
"PAŽANGA" leidžia "Draugo" Bendrovė
"PAŽANGA" veda tie patys redaktoriai, ku-le redaguoja savaltiraštį "Draugą"
"Pažangos" Kaina
Metams \$3.00, pusei metų \$1.50
Atskiri numeriai po 25 c.

Draugas Pub. Co.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

LIETUVIŲ ŽEMES KORPORACIJA

Pasifo apribota skaičių savo šėry Lietuviams norintiems inditi pinigų i ta korporacija. Šėry kaina \$10. Suma gali būt ištraukta trumpam laikui. Okems žemių reikalavimai daugias ir šėry kaina greitame laike pakils. Šita korporecija užsiima supirkinėjimu ir pardavinėjimu ūkių ir žemes, stengiasi pastumėti priekin Lietuvių kolonizavimosi. Šiai korporacijai bus malonu suteikti kiekvienam reikalingam nurodymus kas del pirmo šėry arba ūkių.
UNITED LAND & INVESTMENT COMPANY
127 N. Dearborn St., Room 808, Chicago, Ill.

Geriausio 5c. Cork-Tip Cigaretai Amerikoje

Parduodami visų parduavėjų visur.
Fountain Plunksna su kabliuku, auksinė, gvarantuota 14K.
Dykal už 75 čielus Kuponus arba Pakelių Priešakius.
Klišeninis Peilis. 2 Geležės.
Dykal už 60 čielų Kuponų arba Pakelių Priešakius.
(Ši dovana bus dedama iki Dec. 31, 1918)
Gvarantuota 1 metais Ansonia Clock Co.
Už 125 Kupo-nus ar-bi Pak-ečių Prieš-akius.
Sigskite kupones laiksuose ne (par-cel) arba ap-spreu apmokėti, pas
NEBO DEPARTMENT
95 First St. Jersey City, N. J.

Jo Šventenybės Popiežiaus Benedikto XV Sentaikos Malda
Ilgądinti baisenybių karės, kuri naikina žmones ir tautas, mes kreipia-mės, o, Jėzau, į Tavo mylimiausią Sirdį, kaippo mūsų paaukavime viltį. O, Mielasirdingas Dieve, su sielvomis mes meldžiame Tavo užbūgti šita bei-sia bausmę. O, Ranybės Karaliau, šemiausiai mieldžiame santokos, ku-ris bus trokštam. Iš savo Šventiausios Sirdies Tu išplėdi paausitū die-viška pasisidėjimas. Idant užsibaigti nesuistikimai ir vien tik mieldis tarp žmonių viešpataut. Laikė Tavo ant šėmes gyvenimo Tavo Sirdis plėsi antilios pasigilėjimu žmonių vargų: šėoje valandose, šėit taip baisi didžiausia neapykanta, krasio pralėisim i šėdubūmė, dar kartą lai Ta-vo dieviška Sirdis bus gailėstinga. Patigulėk nesuistikime skaichius mo-šius, kurie kenda supilus del jė vaikų tiknos; pasigilėk deugybė bei-mynų, nuo kurių atimti tėvai; — asigalėk Europos, ant kurios užėjo išma-kinimas ir nabinėse. Vahytojama ir žmonėms inkvėpk ranybės sumany-mus, panašink nesuistikim, kurie skiria tautas viena nuo kitos. Tu, Ka-zimierai savo brangų kraują, kad jė gyventų kaip broliai, vėl sutikink žmo-nius, kad jėgy vėntų mieldiame susitikime. Ir kaip kieda kankiant A-pasitūli Petrai: Gelbėk mus Viešpatie, mes žūjame! Tu atstok šėdžiais susitaikėjimo ir suatabdai siaučiančias vėlms, — taip dabar teikia šėit-ai mūsų šėdikimas maldas ir sugrėžink pasuikūli antstokas ir ranybė. Ir, o, Šventiausioji Pane, kaip kitais skandžiais sielvartos laikais, buk ir dabar mūsų pagelba, uatarytoja ir apgyrėja. Amen. Kancios ned., 1918

Tas didelis su jo paties parašu pa-veikslas Popiežiaus Benedikto XV su Jo Šventenybes Sentaikos Mal-da parsiduoda "Draugo" Knygyne.

Paveikslas spausdintas ant dailios paveikslų po-pieros, 14x21 colių didumo su gražiais simboliškais pakraščių pagrazinimais ir Taikos malda po apačia. Šitas paveikslas, kaip atminimas tos svarbios valan-dos ir kaip veiklas katalikiškos dailės turi rasties kiekvieno lietuvio kataliko namuose.

Kaina tik 25 centai su prisiuntimu.

Reikalavimus siųskite i "Draugo" Redakciją.

1800 W. 46th Street CHICAGO, ILL.

VARGONŲ DIRBTUVE
Antano Radzevičiaus
104 Warwick Street NEWARK, N. J.

Dirbu vargonus visų konstrukcijų. Pertaisau se-nus. Kiekvieną darbą vargonų reikale atliekame kuo-sąžiningiausiai ir pilnai gvarantuojame.
Dirbtuvej dirba to amato specialistai. Reikale mieldžiū kreipties šiu adresu.
A. RADZIEVICZ
ORGAN BUILDER, Newark, N. J.
104 Warwick Street

Geriausio 5c. Cork-Tip Cigaretai Amerikoje
Parduodami visų parduavėjų visur.
Fountain Plunksna su kabliuku, auksinė, gvarantuota 14K.
Dykal už 75 čielus Kuponus arba Pakelių Priešakius.
Klišeninis Peilis. 2 Geležės.
Dykal už 60 čielų Kuponų arba Pakelių Priešakius.
(Ši dovana bus dedama iki Dec. 31, 1918)
Gvarantuota 1 metais Ansonia Clock Co.
Už 125 Kupo-nus ar-bi Pak-ečių Prieš-akius.
Sigskite kupones laiksuose ne (par-cel) arba ap-spreu apmokėti, pas
NEBO DEPARTMENT
95 First St. Jersey City, N. J.

LIETUVIAI!

SKAITYKITE IR PLATINKITE LIETUVIŲ
KATALIKŲ SAVAITINĮ LAIKRAŠTĮ

Žvaigždė

ŽVAIGŽDĖ, yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis,
16 puslapių didumo. Suteikia įvairių žinių iš Amerikos
ir viso pasaulio gyvenimo.

METAMS ATSEINA TIK \$2.00

Korespondencijas ir pinigus siųskite šiuo adresu:

"ŽVAIGZDE"

3654 Richmond St.,

Philadelphia, Pa.

KATALIKŲ LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

VISUOMENES,

Literatūros ir Politikos iliustruotas laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visomet pilnas įdomių straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiškai-kriščiūniskose dvasioje.

DIENRAŠČIO KAINA:

Metams	\$5.00
Pusei metų	3.00
Trims mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.25
Europoje metams	7.00

Praneškite savo adresą, o gausite pasiūlymą užsakyti "KATALIKĄ".

TAIPPAT UŽLAIKOMA

Didžiausia knygų ir muzikos krautuvių REIKALAVIMŲ KATALOGO

Rašydami laiškus ir siųsdami pinigus visada nurodykite šitai:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

3249-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U.S.A.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE
THE HIBERNIAN
BANKING ASSOCIATION

PIETVAKARINIS KAMPAS LA SALLE IR ADAMS ST.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priman Depozitus pradedant nuo VIEŅO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokama 8 nuomėnams ant metų, kurį pridedam kas pusę metų.

Atdaras šubatos Vakaras nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; iškollektuoja randus ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morkgiūnus; skolina pinigus ant įtaisų savastų (properčių).

Telephone Drover 5326

Dr. S. A. Rutkauskaitė-Šlakienė

Gydo visokias ligas

Specialistė moterų ir vaikų ligose

VALANDOS: 9-12 piet; 4:30-7:30 vakare, Nedėliomis 9-12 piet.

3255 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

JAU EINA NAUJAS LAIKRAŠTIS

Seniai amerikiečių lietuvių laukiamas

"TIKYBA IR DORA"

Jis rašo apie naujus amerikiečiams dalykus, aiškina tikėjimo klausimus, atsaiko į visokius užspūdinėjimus ant Katalikų Bažnyčios.

Paduoda gražių doro apysakų-trumpai sakant rupinasi žmogaus dvasios lavinimu.

Laikraštis eina du kartų į mėnesį

Kaina 75 c. metams

Kas atsiųs savo adresą, gaus vieną numari dykai.

Redakcijos adresas:

1644 Wabansia Ave.

Chicago, Ill.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero
Seserų Seminarija
CHICAGOJE.

Vienmolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių skyrių pradinė mokykla ir augėtoji mokykla (High School). Lietuviškosios Seserų prima pas save mokytojas mokymui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguliariojo mokyto, arba ir ataktyriam, yra mokymai: masika, pašlymas, siuvėnėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.

Reikale mokytis kreiptis prie Motinos Perdėtinės Mair antrai.

Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

Phone Drover 4247
DR. J. JONIKAITIS
Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas.
Resid. 4613 S. Ashland Ave.
Valandos: 8-12 ir ryto
1-3 po pietų
4-9 vakare

Tel. Drover 7045
Dr. G. Z. Vozel (Vozelis)
Lietuviškas Dentistas
4712 So. Ashland Ave.
arti 4700 gatvės

Phone Drover 780
Valandos: 8 lig 10 ryto, 1 lig 3 po piet ir 7 lig 9 vakare.
DR. A. J. TANANEVICZ
Gydytojas, Chirurgas
ir Akušeras
Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas
3249 S. MORGAN ST. CHICAGO

Tel. Drover 5052
DRANGELIS & SAPRANAS
Lietuvių Doktorai Dentistai
Valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.
3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

Tel. Randolph 5246
A. A. Šlakis
ADVOKATAS
19 SO. LaSALLE St.
(Room 815) Chicago, Ill.
Res. 3255 So. Halsted St.
Tel. Drover 5326

Telephone Main 536
JOSEPH MOLITOR
ARKITEKTAS
Rooms 1003-1004
167 W. Washington St. Chicago.
Katalikų Bažnyčios miao specializmas. Aš stačiau Sv. Kryžiaus Bažnyčią Chicagoje.

LIETUVIŠKA BANKA
TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.
4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.
Priman pinigus į Banką užsėdėjimui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečia procenta rašoma ant metų. Siūdomas pinigus į vias dais avietę pigiai, greitai ir teisingai, ovisim žemim pinigus namuose, perkame ir parduodame. Parduodame šifortas ant viat linij ir kraus ir is kraunus, taipgi tiketus ant seldakelisi po vias Ameriką ir Europą.
Mesų Banka išdirba visokius rašus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodus liecivimus visokiose atsitikimose ir reikaluose spatiškai ir per laiškus. Tik kreipkitės visimnitu antrašu.

PAMĖGINKIT SKAITYT
Savaitinį Laikraštį
"LIETUVA"

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, eina 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literatūros ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingėdžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metų tik \$2.00
Už pusę metų tik \$1.00

Vieną numerį gausite uždėką, jei pareiklausit, adresuodami:

"LIETUVA"
3252 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

M. A. Norkunas,
Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklu draugystem. o ypatingai: kordardų guzikų metalu, anamelotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, veliavu ir karunu.
Man pavestus darbus atlieku artistikiškai.

M. A. Norkunas
166 MELROSE, ST., MONTELO, MASS.

Plymouth National BANK.

Kapitolas su poverčiu

\$165,000.00

Šitoji Banka prižiūrom.

Suvenytųjų Valstijų vald.

šios. Moka 3 nuomėnams.

mo sudėty pinigų. Galim.

susišnekėti lietuviškai.

G. M. Postlethwaite, Ištirtininkas.

Atidžius patarnavimas.

Bell

System

Ar Manai Kraustytis?

Tu norėsi telefono naują vietą. Paliepk savo telefoną perkelti dabar.

Sauk Official 100

(Nekainuos)

Iš prižasties rudenyje daugelio keitimusi, mes reikalaujame

Pirm Trisdešimts dienų Pranešimo

apie perkraustimą tarpe rugs. 15 ir spalio 15

Telefonuok užsakymus. Negaiškuok

Chicago Telephone Company

Bell Telephone Building

Commercial Department

Official 100

Telefonas Canal 3737

AKUŠERKA
Mrs. A. Vidikas

Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktikavusi Pensylvanijos Hospitalė ir Philadelphiaj. Pasekmingai patarnauju prie gimdymo. Duodu rodą visokiose ligose moterims ir merginoms. Kalbu lietuviškai, angliškai, rusiškai, lenkiškai ir slavokiškai.

1838 S. HALSTED, ST., CHICAGO.

ANTSPAUDOS DEL KUOPŲ IR DRAUGYSČIŲ.

Daugybei reikalaujant, "Draugo" Administracija priiminėja užsakymus antspaudų ir žymių draugystėms, kuopoms, bažnyčioms, biznieriams, notarams ir pavieniams ypatoms. Padarome greitai ir pigiai. Dirbame visokio didumo ir kainos. Norėdami parašykite kokie žodžiai turėtų būti atlikti, kokio didumo, suteiksime tikrą kainą.

roberio, medžio, metalo ar nikelio insodiniame, o mes

Visokiuose reikaluose adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

1800 W. 46th Street,

Chicago, Ill.

Užsirašyk sau ar savo pažistamiems Lietuvoj bei Amerikoje

"Išsivijų Draugą"

Kurs 1915 metais eis kas savaitę padidintas ir padailintas, taip pats:

1. Vėliausias žinias iš karės.
 2. "Seno darbininko atminimus" užvadintus "Sviato perėjūnas" (trankimasis po Vokietiją, Luxemburgą ir Daniją).
 3. Kun. Norbuto kelionę į Lietuvą, užvardintą "Iš Skotijos į Lietuvą ant motocikletkos".
 4. "Skotijos Lietuvis" II Lanarkshire, III Linlithgowshire, IV Midlothian, V Dundee ir tt.
 5. "Lietuviai Anglijoje".
 6. Korespondencijas.
 7. Peržvalgos ir margumynai ras sau vietą.
 8. Dainas, paveikslėlius, straipsnius.
- Tariant trumpiaus, pasistengs tapti vienu iš įvairiausių ir skaitymui vertiausių laikraščių.
- Kaina laikraščio Britanijoje, Lietuvoje, Amerikoje: metams 8 šilingai (2 dol.), pusmečiui 4 šilingai (1 dol.), trims mėnesiams 2 šiling. (50 centų).

Adresas:

Rev. Jos. Norbut

Mossend, Lanarkshire,

Scotland.

Nuo pradžios rugsėjo mėnesio, 1915 metų, Bostone
pradės eiti kas antrą dieną naujas
darbininkų laikraštis
"DARBININKAS"

"DARBININKA" leis Lietuvių Darbininkų Sąjunga.
"DARBININKAS" bus pašvestas visupirma lietuvių darbininkų reikalams.

"DARBININKUI" rūpės ir visi mūsų visuomenės ir politikos reikalai.

"DARBININKAS" eis tautiškoje-katalikiškoje dvasioje.

"DARBININKO" kaina metams \$3.00, pusei metų \$1.50, trims mėnesiams 75c. Užsisakantiems nuo rugsėjo pradžios iki naujų metų \$1.00.

Laikinis "Darbininko" adresas:

"DARBININKAS",

438 W. 4th Street,

So. Boston, Mass.

Dr. Richter's

PAIN EXPELLER'S

nuo reumatizmo skaudėjimo, skaudėjimo ir sustingimo sąnariuose ir raumenyse.

Tikras Pain-Expelleris rindasi pakuotuose, kaip šis paveikslėlis parodo. Neimkite jokių pakečių be Inkaro Trade-Mark.

25 ir 50 centų aptiekose ir tiesiai iš

F. Ad. Richter & Co

74-80 Washington Street,

NEW YORK.

Užsirašyk sau ar savo pažistamiems Lietuvoj bei Amerikoje

VIEŅYBE LIETUVIŲ NINKU

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusei metų. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusei metų. Anglijoje, Lietuvoje ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusei m.

Pamatuol vieną num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Paukeztis & Co.

120-124 Grand Str.,

Brooklyn, N. X.

Tel. ards 1138

Lietuviškas Graborius

Seniausias, pigiausias graborius ir tirinetojas del pavargusių našlaičių.

P. A. MAŽEIK

3315 Auburn Ave. CHICAGO, ILL.

"Draugo"
SPAUSTUVĖ

Atlieka visokius spaudes

Darbus

KAIP TAI:

Konstitucijas, Tikietus, Užkietimus Plakatus

ir kitokius spaudes darbus.

Darbą atlieka dailiai, greitai, gerai ir

UŽ PRIEINAMĄ KAINĄ

Su visais reikalais kreipkitės sekančiu adresu:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th Street

CHICAGO, ILL.

Vyriškų Drabužių Išpardavimas

Mes gvarantuojame kad sutapysime jums 50% jūsų pinigų ant drabužių. Sanitariškai išvalyti, truputį vartoti nuo \$25 iki \$85 ant orderio daryti siutai \$5.00 ir augščiau. Nauji ir neatinti ant orderio padaryti siutai už pusę kainos \$4.- \$5 ir \$6.00. Ant orderio siutos kelinės už \$2.50.

KUPARAI ir VALYZAI

S. Gordon

1415 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

Atvira kasdieną (ir Nedėlio) dienomis ir vakarais.

Sieniniai Paveikslai!

Kiekvieno lietuvių-kataliko namuose privalo rasti nors pora gerų katalikiškų paveikslų. Mes tik ką gavome siuntinį įvairių paveikslų, kaip tai *Sv. Kazimiero, Sv. Antano, Sv. Petro, Sv. Jono, Sv. Juozapo, Sv. Onos*, ir beveik visų esančių šventųjų; *Sald. Širdies V. Jėzaus, Nukryžiuoto, Penkių Rony V. Jėzaus, Sald. Širdies Sv. Marijos Panos, Nekalto Prasidėjimo Sv. M. P.* ir tt. ir tt. Taip-pat turime pav. *Sv. Tėvo Popiežiaus Benedikto XV.*

Norėdami paveikslą gauti, paminėkite vardą, kokio norite, prisiųskite pinigų su pareikalavimu, o paveikslus veikiausiai gausite. Kaina su prisiuntimu kiekvieno 25 centai.

Prastinės rūšies turime po 20c., bet visados partume pirkti brangesni, nes tai daug yra dailės ir nebus gėda laikyti namie.

Adresuokite:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 4th Street,

Chicago, Ill.